

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi nashri

Ishonch

Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

2010-yil 18-mart № 34 (2759) payshanba

Ҳамкорлик кўлами кенгаймоқда

Аввал хабар қилинганидек, Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев 16 март куни расмий таширф билан мамлакатимизга келди.

17 март куни Кўксарой қароргоҳида Қозоғистон Республикаси Президентини расмий кутиб олиш маросими бўлди. Олий мартабали меҳмон шарафига фахрий қоровул саф тортди. Ислон Каримов ва Нурсултон Назарбоев шохсупага кўтарилдилар. Ўзбекистон ва Қозоғистоннинг давлат мадҳиялари янгради. Президентлар фахрий қоровул сафи олди-дан ўтдилар.

Ислон Каримов ва Нурсултон Назарбоевнинг яккама-якка суҳбати бўлиб ўтди. Президентлар Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасидаги икки томонлама муносабатларнинг бугунги аҳволи ва истиқболлари, халқаро тузилмалар доирасидаги ҳамкорлик, ўзларини қизиқтирган халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик муаммолар юзасидан фикр алмашдилар.

Президентлар хавфсизлик масалаларига алоҳида тўхталдилар. Терроризм, экстремизм, наркобизнес, қурол-яроғ контрабандаси, оммавий қирғин қуроллари тарқалиши каби таҳдидларнинг олдини олишда, уларга қарши курашишда ҳамжиҳатликда иш юритиш зарурлиги қайд этилди.

Мамлакатимиз раҳбари Афғонистон можаросига эътибор қаратиб, Марказий Осиёда ва ҳатто минтақамиз чегараларидан ташқарида ҳам хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлашнинг муҳим омилларидан бири Афғонистонда тинчлик ва барқарорлик ўрнатиш эканини таъкидлади.

Дунёда ахборот макони кенгайиб, энергетика ва экология муаммолари кўпаймоқда. Президентлар икки ва кўп томонлама асосда ахборот хавфсизлиги, энергетик ва экологик хавфсизлик соҳасида ҳамкорликни ривожлантириш масалаларини муҳокама қилдилар. Айни пайтда озиқ-овқат хавфсизлиги ҳам долзарб эканини ҳисобга олиб, қишлоқ хўжалигида зараркунандалар ва ўсимликлар касалликлари, заҳарланган озиқ-овқат маҳсулотлари контрабандаси каби муаммоларга қарши биргаликда курашиш масалалари кўриб чиқилди.

Президентлар Ўзбекистон ва Қозоғистон расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокарасида ўзаро мулоқотни давом эттирдилар. Унда асосий эътибор савдо-иқтисодий ва гуманитар ҳамкорлик масалаларига қаратилди.

Дунёда молиявий-иқтисодий бўҳрон ҳукмронлик қилаётганига қарамай, Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасидаги ўзаро товар айирбошлаш кўрсаткичи изчил ўсиб бормоқда. 2007 йилдан бу борадаги кўрсаткич 1 миллиард АҚШ долларидан зиёд рақамни ташкил қилиб келмоқда. Эътиборли жиҳати шундаки, бунда хомашёнинг улуши пасайиб, юқори қўшимча қийматга эга саноат маҳсулотларининг салмоғи ортиб бормоқда.

(Давоми 2-бетда)

Жаврўз
миу кўжш

Ҳотам МАМАДАЛИЕВ (ЎЗА) олган сурат

Ҳамкорлик кўлами кенгаймоқда

(Боши 1-бетда)

Савдо-иқтисодий алоқалар давлатлараро муносабатларнинг асосий таркибий қисмидир. Ўзбекистон ва Қозоғистон бу борада улкан имкониятларга эга. Гарчи, товар айирбошлаш ҳажми юксалаётган бўлсада, унинг кўрсаткичлари ана шу имкониятларни тўлиқ акс эттирмайди. Демак, экспорт-импорт маҳсулотлари номенклатурасини яна бир бор қайта кўриб чиқиш зарур. Бундан икки томон ҳам бирдек манфаатдор.

Ўзбекистонда самолётлар, автомобиллар, автобустар, юк ташиш машиналари, қишлоқ хўжалиги техникаси, кабеллар, қурилиш материаллари ишлаб чиқарилади, пахта, пилла, мева ва полиз маҳсулотлари етиштирилади. Қозоғистонда буларнинг барчасига талаб бор. Айни пайтда Ўзбекистон бозорида ҳам Қозоғистон экспортчилари учун кенг фаолият майдони мавжуд.

Энергия манбаларини қазиб олиш, узатиш, транзит қилиш ҳам ҳамкорлик учун яхши соҳадир. 2009 йилда Туркменистон, Ўзбекистон, Қозоғистон орқали Хитойга табиий газ етказиб берадиган қувур ишга тушди. Бу кўп томонлама ҳамкорлик муваффақиятига ёрқин мисолдир. Мамлакатларимиз ёқилиш манбаларининг йирик захираларига эга ва бу соҳадаги алоқаларни ривожлантириш учун икки томонда ҳам имконият етарли.

Икки мамлакатнинг транспорт тармоқлари халқаро транзитдан келадиган даромадни кўпайтириш имконини беради. Автомобил ва темир йўлларимиздан бирибирига боғланган ягона умумий тизим сифатида фойдаланишни такомиллаштириш, экспорт-импорт ва транзит юкларнинг эркин ва янада тезкор ҳаракати учун шароит яратиш борасидаги ишларни изчиллик билан мувофиқлаштирилган асосда давом эттириш мақсадга мувофиқдир.

Мамлакатларимиз ўртасида 2006-2010 йилларга мўлжалланган Иқтисодий ҳамкорлик дастури ва 2007-2016 йилларга мўлжалланган Иқтисодий ҳамкорлик стратегияси қабул қилинган. Бу ҳужжатлар савдо, сув-энергетика мажмуи, сармоя, молия, транспорт, коммуникациялар, божхона ва инновация борасида икки томонлама ҳамкорликнинг истиқболли йўналишларини ўзида мужассам этган. Уларни ҳаётга тўла татбиқ этиш орқали товар айирбошлаш кўрсаткичини бир неча ҳисса орттириш мумкин.

Музокарада таъкидланганидек, ишбилармонлар, ишлаб чиқариш корхоналари, вилоятлар ўртасида бевосита ҳамкорлик алоқаларини кенгайтириш зарур.

Икки мамлакатнинг иқтисодий, илмий-техникавий ва интеллектуал салоҳияти биргаликда юқори технологияли корхоналарни ташкил қилиш, юксак даражадаги

қўшимча қийматга эга маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш учун яхши замин бўлади. Ўзбекистонда ҳам, Қозоғистонда ҳам катта микдорда хомашё мавжудлигини инобатга олиб айтиш мумкинки, айниқса, тўқимачилик, кимё, нефть кимёси каби соҳаларда қўшимча қийматни ошириш учун яхши ресурслар бор.

Ўзбекистон ва Қозоғистоннинг илмий ва иқтисодий салоҳияти сув захираларидан унумли фойдаланиш борасида ҳам яхши имкониятлар очади. Хусусан, мелiorация ва ирригация йўналишидаги алоқалар муҳим. Сув тежайдиган технологияларни ишлаб чиқиш, ўзлаштириш, бу борада тажриба ва ахборот алмашиш долзарб масаладир. Бу билан қатор экологик ва ижтимоий муаммоларга барҳам бериш мумкин.

Музокарада Марказий Осиёда сув-энергетика захираларидан унумли фойдаланиш масалалари муҳокама қилинди. Трансгегарвий дарёлар бўйида гидро-техника иншоотларини барпо этишда минтақадаги ҳамма давлатларнинг манфаатларини, хавфсизлигини инобатга олиш, бу иншоотларнинг лойиҳасини мустақил халқаро экспертизадан ўтказиш зарурлиги таъкидланди.

Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасидаги маданий-гуманитар алоқалар ҳақида сўз юритганда, бу йўналишдаги ҳамкорлик илм-фан, таълим, маданият ва санъат,

соғлиқни сақлаш, сайёҳлик ва спорт соҳаларини қамраганини таъкидлаш жоиз. Томонлар маданий-гуманитар ҳамкорликни янада фоллаштириш масалалари юзасидан атрофлича фикр алмашдилар.

Музокара якунида Ислон Каримов ва Нурсултон Назарбоев Ўзбекистон ва Қозоғистон Президентларининг Қўшма баёнотида имзо чекдилар. Шунингдек, Дипломатик ваколатхоналар биноларини қуриш учун ер участкаларини тақдим этиш тўғрисидаги ҳукуматлараро битим, ташқи ишлар вазирликлари ўртасида 2010-2011 йилларга мўлжалланган ҳамкорлик дастури, 2010-2012 йилларга мўлжалланган маданий-гуманитар ҳамкорлик дастури имзоланди.

Оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувда Президентлар музокара очик, дўстона руҳда, ишчан кайфиятда ўтганини таъкидладилар.

— Ўзбекистон ҳам, Қозоғистон ҳам ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришдан манфаатдордир, — деди Ислон Каримов. — 2009 йилда ўзаро товар айирбошлаш ҳажми 1,3 миллиард АҚШ долларини ташкил қилди. Бу 2006 йилдаги кўрсаткичдан икки баравар кўпдир.

— Ўзбекистон Марказий Осиёдаги йирик давлат, қадимий маданият марказидир, — деди Нурсултон Назарбоев. — Дунёда молиявий-иқтисодий инқироз

ҳукм сураётганига қарамай, 2009 йилда Ўзбекистон иқтисодиёти барқарор ривожланди. Ўзбекистон ва Қозоғистонда ўзаро ҳамкорлик кўламини кенгайтириш учун улкан имкониятлар мавжуд.

Куннинг иккинчи ярмида Президентлар Ислон Каримов ва Нурсултон Назарбоев Мустақиллик майдонида ташриф буюрди. Олий мартабали меҳмон хурриятимиз, порлоқ истиқболимиз ва эзгу орзу-умидларимиз рамзи бўлган Мустақиллик ва эзгулик монументи пойига гул қўйди.

Қозоғистон Президенти миллий меъморчилик ва замонавий архитектура аънавалари асосида бунёд этилган муҳташам «Ўзбекистон» халқаро анжуманлар саройини бориб кўрди. Пойтахтимиз марказида амалга оширилган улкан бунёдкорлик ишларига юксак баҳо берди.

Олий мартабали меҳмон Ҳазрати Имом (Ҳастимом) мажмуини зиёрат қилди. Ҳазрати Имом жомеъ масжиди билан танишди, Мўйи муборак мадрасасида бўлди, муқаддас Қуръоннинг энг нодир қўлёзмаси — Усмон мушаффини кўздан кечирди.

Шу билан Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоевнинг Ўзбекистон Республикасига расмий ташрифи ниҳоясига етди.

Анвар БОБОЕВ,
ЎЗА мухбири

Муҳим вазифалар белгиланди

Қашқадарё вилоят қасаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгашида фаоллар йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш Президент Ислон Каримовнинг 2009 йилнинг асосий якунлари ва 2010 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузасидан келиб чиқадиган вазифаларга бағишланди. Тадбирда Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси кенгаши раиси Дилбар Жаҳонгирова иштирок этди ва сўзга чиқди.

У ўз нутқида бугунги кунда Республика Президенти ва ҳукумати томонидан юртимизда олиб борилаётган бунёдкорлик ишларига юқори баҳо бериб, жараёнларда қасаба уюшмаларининг ҳам муҳим ўрни борлигини таъкидлади. Жумладан, 2009 йилда қасаба уюшма маблаглари ҳисобидан кам таъминланган ва боқувчисини йўқотган оилаларга жами 133 бош қорамол хайрия сифатида берилиб, мингдан зиёд янги иш ўринлари яратилди. Йил давомида 121 мингга яқин ходим ва талабалар санаторий, дам олиш уйлари, санаторий-профилакторийларда соғлиқларини тиклаб, даволандилар.

Шунингдек, 2009-2012 йилларга мўлжалланган Инқирозга қарши чоралар дастурини ҳаётга татбиқ этиш, етакчи базавий тармоқларни модернизация қилиш, техник ва технологик жиҳатдан янгилаш, транспорт ва инфратузилманинг қудратли, замонавий тармоғини ривожлантиришга қаратилган

стратегик аҳамиятга молик лойиҳаларни амалга ошириш учун фаол инвестиция сиёсатини олиб боришга аҳамият қаратиш зарурлигига тўхталиб ўтилди. Шунингдек, қишлоқда уй-жой қурилиши ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш, аҳолининг иш билан бандлигини таъминлаш билан боғлиқ масалаларни ҳал этишда қасаба уюшмалари фаол иштирок этиши лозимлигига алоҳида урғу берилди. 2010 йил — «Баркамол авлод йили» Давлат дастурини бажариш бўйича ҳам қасаба уюшма ташкилотлари зиммасида масъулиятли вазифалар турганлиги қайд этилди. Маърузачи, айни пайтда давом этаётган ҳисобот-сайлов йиғилишлари ҳусусида ҳам тўхталиб, қасаба уюшма кўмиталари изланувчан, гайратли ёш кадрларни кўпроқ жалб этиш давр талаби эканлигини эътироф этди.

Шундан сўнг йиғилишда сўзга чиққан Қашқадарё вилоят қасаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раиси Эсонбой Ражабов, Нишон туманидаги «Майна Қурбонова» фермер хўжалиги раиси, сенатор Майна Қурбонова, «Шўртан-нефтьгаз» унитар шўъба корхонаси қасаба уюшма кўмитаси раиси Акбар Маматқулов вилоятда амалга оширилган ишлар ва Президентимиз маърузалари асосида белгиланган вазифаларга оид фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Акмал АБДИЕВ,
«Ishonch» мухбири

Самарқанд вилоят қасаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгашида бўлиб ўтган фаоллар йиғилишида Федерация кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Мирзохид Содиқов маърузаси тингланди.

Давр талаби

Нотиқ мамлакатимиздаги ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг истиқболлари, жаҳон молиявий инқирозига қарши кўрилаяётган чора-тадбирлар ҳусусида батафсил тўхталиб ўтди.

Музокараларда сўз олган Самарқанд вилоят қасаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раиси Ойсулув Нафасова иқтисодиётимиздаги илгарилаш параметрлари ва бу жараёнларда жамоат ташкилоти иштироки ҳусусида гапирди.

— Инқирозга қарши чора-тадбирлар доирасида вилоятимизда ҳам аниқ режа ишлаб чиқилган, — деди Ойсулув Нафасова. — Мавжуд корхоналарни модернизация қилиш эвазига кўплаб янги иш ўринлари яратилди. Бундан ташқари, аҳолининг ҳуқуқий саводхонлиги ва маънавиятини юксалтиришга доир тарғибот-ташвиқот ишларига кенг ўрин берилаяпти. 6 та олий, 139 та ўрта-маҳсус, 1080 та умумтаълим мактабларида, маҳалла ва гузарларда ўтказилган тадбирларда ишловотларнинг моҳияти ҳаётини мисоллар билан тушунтириб борилаяпти.

Жомбой туманидаги «Тўйчи бобо» фермер хўжалиги раҳбари Эшпўлат Тўйчибоев, «Самавто» масъулияти чекланган жамият қасаба уюшма ташкилоти етакчиси Жалил Раҳмонов, «Зарафшон» газетаси бош муҳаррири, сенатор Фармон Тошев, «Нуроний» жамғармаси вилоят бўлими раиси Ҳасан Нормуродовлар юқорида қайд этилган йўналишларда ишларнинг бориши, навбатдаги вазифалар ҳақида тўхталиб ўтишди.

Нурилла ШАМСИЕВ,
«Ishonch» мухбири

Бу ҳақда Вазирлар Маҳкамасидаги мажлисда гапирилган эди

Мақсад аниқ

Ишлар амалий бўлса, халқимиз фаровонлиги янада юксалади

— Мустақиллик йилларида жамиятимиз ва мамлакатимиз ҳаётини ислоҳ этишдек улуғвор мақсадларга қаратилган ислохотлар изчиллик билан амалга ошириб келинаёпти, — дейди Ўзбекистон ёқилғи-энергетика комплекси, кимё саноати ва геология ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши раиси Гулбаҳор Ҳакимова. — Ўтган давр мобайнида республикамизда улкан ижтимоий-иқтисодий ўзгаришлар юз берди. Юртимизимиз бошчилигида жамиятни демократлаштириш, ислохотларни янада чуқурлаштириш, мамлакатимизни янгилаш ва модернизациялаш жараёни давом этмоқда.

2009 йилнинг асосий якунлари ва 2010 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасидаги маърузада йил якуни бўйича натижалари таҳлил этилиб, бу борада, энг аввало, аҳолининг реал даромади ва турмуш фаровонлигини ошириш, янги иш ўринларини яратиш ва саноат корхоналари билан кооперация асосида касаначиликни ривожлантириш масалаларига жиддий эътибор берилганлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Эришилган ижобий натижалар, амалга оширилган ишлар ҳамда 2009 йилда Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозига қарши чора-тадбирлар доирасидаги саъй-ҳаракатлар ҳам айнан ушбу масалаларни оқилона ҳал этишга йўналтирилганлиги барчамизга маълум.

— Кейинги йилларда

тармоқда улкан ишлар амалга оширилди. Айнан ушбу маърузада ҳам иқтисодиётнинг реал сектор тармоқларини модернизациялаш, техник ва технологик янгилашга қаратилган стратегик аҳамиятга молик лойиҳаларнинг амалга оширилишига алоҳида эътибор қаратилаётганлиги таъкидлаб ўтилди?

— Ўтган йили «Фарғона-азот» ва «Максам-Чирчиқ» корхоналарида аммиак агрегатларининг реконструкция қилиниши, Туркманистондан мамлакатимиз ҳудуди орқали Хитойга ўтадиган газ қувури ётқизиш ишларининг якунланиши, «Газли» қўшимча компрессор станциясининг ишга туширилиши мамлакатимиз ҳозирги оғир шароитда ҳам истиқбол сари дадил одимлаётганини тасдиқлайди. «Янги Ангрен — Ўзбекистон» ЛЭП-500 электр узатиш линияси, 165 километрлик «Оҳангарон — Пунгон» магистрал газ қувури, «Ғузор—Сурхон» юқори вольтли электр узатиш линиясининг барпо этилиши натижасида мамлакатимизда ягона электр ва газ тармоғи тизимларини ташкил этиш ишларининг якунланиши ҳам оламшумул воқеадир. Жорий йилда эса ана шундай лойиҳалар доирасида Тошкент, Навоий ва Таллимаржон иссиқлик электр станцияларида буғгаз мосламаларини қуриш, Устюрт газ-кимё, Муборак газ-кимё мажмуаларини барпо этиш, Муборак газни қайта ишлаш заводи ва «Шўртаннефтьгаз» мажмуасида суюлтирилган газ ишлаб чиқариш мосламаларини қуриш, Янги-Ангрен иссиқ-

лик электр станцияси энергия блокларини кўмир ёқилғиси билан ишлаш тизимига ўтказиш ишларини амалга ошириш режалаштирилганлиги ҳам иқтисодиётимиз мустақамланишига муҳим бир ҳисса бўлиб қўшилади.

— Сиз тилга олиб ўтган барча бунёдкорлик ишларининг ўзагини тармоқ ишчи-хизматчиларининг заҳматли меҳнатларидан изламоқ лозим. Бундай инсонларни ҳар қанча қўллаб-қувватласангиз. Кези келганда тармоқ касаба уюшма ташкилотлари томонидан амалга оширилаётган ишлар ҳақида ҳам гапириб берсангиз?

— Ижтимоий шерикларимиз бўлган барча тармоқ бошқарув органлари билан 6 та келишув имзоланган. Шундан 3 таси тариф келишуви бўлиб, нефть-газ, энергетика ва кимё саноати билан тузилган. Мазкур ҳужжатлар тизимдаги мавжуд корхона ва ташкилотларга етказилган бўлиб, барча корхоналар жамоа шартномалари билан тўлиқ қамраб олинган. Жамоа шартномаларига киритилган ҳар бир мажбурият, имтиёз ва кафолатлар, иш ҳақининг энг кам миқдори, тариф ставкалари ва коэффицентлари, устама ва қўшимча, турли рағбатлантирувчи тўловлар ҳамда уларнинг аниқ миқдорлари бевосита иш берувчилар билан музокаралар жараёнида шакллантирилиб, жамоа шартномаларига киритилган.

Айниқса, меҳнатга ҳақ тўлашнинг тариф қисми 50 фоиздан кам бўлмаслигининг таъминланиши, ишлаб чиқаришларнинг технологик турлари ва меҳнат шароитларига қараб ишчилар тариф ставкаларига оширувчи тармоқ ставкаларининг қўлланиши, меҳнат ҳақи би-

лан боғлиқ ва турли рағбатлантирувчи тўловларнинг тўланиш тартиби ва аниқ миқдорларининг белгиланиши тариф келишувлари ва жамоа шартномалари орқали амалга оширилаётгани кутилган натижани бераяпти.

Иш ҳақининг ўз вақтида тўланиши бўйича иш берувчи жавобгарлигининг белгиланиши, корхонадаги кўп йиллик меҳнат учун устамалар тўланиши, электр энергияси ва бошқа ресурслардан тежамкорлик билан фойдаланганлиги учун мукофотлаш каби бандлар ҳам ишчи-хизматчиларнинг меҳнатга бўлган рағбатларини оширмоқда.

Иш ҳақидан қарздорликни бартараф этиш юзасидан белгиланган чора-тадбирлар натижасида 1 миллиард 700 миллион сўмликдан зиёд иш ҳақидан қарздорлик ундириб берилди.

— Бандлик ҳамда аҳолини касаначиликка жалб этиш масаласи ҳам касаба уюшма ташкилотларининг доимий диққат-эътиборида. Бу борада тармоқда қандай ишлар амалга оширилаяпти?

— Ўтган йили тармоғимиздаги корхоналарда 4 минг 600 дан зиёд янги иш ўринлари ташкил этилди. 7500 нафарга яқин шу жумладан, 2400 нафар ижтимоий ҳимояга муҳтож ва меҳнат бозорида рақобат қила олмайдиган фуқаролар меҳнат биржалари орқали ишга жойлаштирилди. Нефть-газ, энергетика, кимё ва геология тармоқларидаги 80 дан зиёд йирик корхоналарда касаначилик меҳнати жорий этилиб, 4 мингга яқин меҳнат шартномаси тузилди. Шуниси қувонарлики, касаначиларнинг 3600 нафари касаба уюшма аъзоллигига қабул қилинди.

Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозига қарши ҳукумат дастурига кўмаклашиш мақсадида тармоқ Марказий

кенгаши доирасида ўтган йили касаба уюшмалари ҳисобидан 108 миллион сўм сарфланиб, 112 та янги иш ўринлари яратилди.

— Жорий йилнинг Баркамол авлод йили деб номланиши эртанги кунга бўлган юксак ишончнинг амалий кўриниши, десак асло муболага эмас. Асосий мақсад фарзандларимиз учун зарур барча имконият ва шароитларни яратишдир.

— Шундан келиб чиққан ҳолда, тармоқ касаба уюшмаси Марказий кенгаши, ҳудудий вакилликларимиз ва бошланғич ташкилотлар томонидан ёшларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлашни масалаларига алоҳида эътибор бериб келинаёпти. Бу йўналишда Марказий кенгашда ёшлар билан ишлаш комиссияси тузилган бўлиб, режа асосида фаолият юритмоқда. Айни кунда аъзоларимизнинг 25 фоизга яқинини ёшлар ташкил этади.

Раёсатимиз қарорига асосан олий ўқув юрларида тармоқ мутахассислиги бўйича таъмин олаётган талабалар учун стипендия таъсис этганмиз. Бунинг учун ўқув йили давомида 9,9 млн. сўм сарфланиши кўзда тутилган.

Бухоро, Тошкент, Фарғона ва Хоразм вилоятлари вакилликлари томонидан ҳам тармоқ тизимидаги коллежларнинг иқтидорли талабаларини касаба уюшма стипендиялари билан тақдирлаш кўзда тутилган.

Режаларимиз аниқ. Биз фаолиятимиз давомида уни бажариш учун ҳаракат қилаверамиз.

Суҳбатдош
Нозмат РАФИҚОВ,
«Ishonch» мухбири

Мамлакатимиз мустақилликка эришган илк йилларданок аҳолини уй-жойлар билан таъминлаш масаласи алоҳида аҳамият касб этиб, ёш оилаларга уй-жой қурилиши учун томорқа ажратиш ана шу хайрли ишларнинг дебочаси бўлган.

Олтиариқлик фермер Мақсуджон Болтаев серфарзанд оилада дунёга келган. Мустақилликка қадар беш ака-ука ва беш келин билан бирга яшаган эди.

— Йигирма йил муқаддам Президентимиз бизга ўхшаганларга ҳиммат кўрсатди, — дейди фермер. — Биз беш ака-укалардан тўрттамыз янги томорқалар олиб, уй-жой қуришни бошлаб юбордик. Гувала девор, тандир-ўчоқ, айвон дегандек, ҳуллас, рўзгор ташвишлари бошимиздан ортиб ётарди. Лекин биз бахтли эдик. Ахир энди ўз уйи-

Кўмак

миз бўлади. Азизбек — катта ўғлим ана шу уйда дунёга келди. Ака-укалар фермер хўжалиги ишини юритиб, оиламиз даромадини ошириб бордик. Яқинда Азизбекни уйладим. У мендан кўра бахтлироқ. Туманимизнинг Капчугай қишлоғида қурилаётган замонавий турар-жойлардан бири уники. Ўғлимда гувала девор, тандир-ўчоқ ташвиши бўлмади.

Олтиариқ туманида йил давомида юзга яқин замонавий турар-жой бинолари фойдаланишга топширилиши кўзда тутилган.

Ёш оилаларни уй-жой билан таъминлашда ташкилот, корхоналар бошланғич касаба уюшмалари ходимлари ҳам четда туришгани

йўқ. «Водийгазтаъминот» унитар корхонаси Олтиариқ тумани филиалида кўп йиллардан бери кадрлар бўлими нозир вазифасида ишлаб келаётган Мухаррамхон Содиқова ҳамда Алишер ва Хусанбой Ҳамроевлар бу йилги Наврўзни кўтаринки руҳда кутиб олишяпти. Негаки, Мухаррамхон Сиддиқованинг бир уйда 4 келини билан бирга туриши, Алишер ва Хусанбой Ҳамроевлар икки оила кўп қаватли бинонинг битта квартирасида туришлари юзасидан ёзган аризалари корхона касаба уюшмалари кўмитаси томонидан ўрганилиб, «Водийгазтаъминот» унитар корхонаси вилоят бошқармасига тақдимнома кири-

тилди. Тақдимномада корхонанинг вилоят бошқармаси томонидан турар-жой сотиб олаётган ходимларга ҳар томонлама кўмак бериш зарурлиги таъкидланди. Бу жараёнда касаба уюшмалари ҳам кўмакка шайлиги билдириб ўтилди. Масала жамоа ўртасида муҳокама қилиниб, ходимлар томонидан сотиб олинаётган 3 та турар-жойнинг бошланғич тўловлари касаба уюшмалари ҳисобидан қопланишига келишиб олинди.

— Замонавий турар-жойларни узоқ йиллик кредит шартномаси асосида ёш оилаларга берилаётгани айни муддао, — дейди корхона касаба уюшма кўмитаси раиси Собиржон Каримов. Касаба уюшма ташкилоти келажақда ҳам бу хайрли ишларни давом эттиради.

Улуғбек ИБОДИНОВ,
«Ishonch» мухбири

Бозорларимиз файзи

касаба уюшма
ташкilotига
ҳам боғлиқ

2005-2009 йиллар мобайнида олиб борилган ишлар ҳақида касаба уюшма ташкilotи етакчиси Адҳам Эргашев ҳисобот берди.

— Бирлашган касаба уюшма кўмитаси 19 та бошланғич ташкilotни ўз атрофига бирлаштирган бўлиб, айна вақтда аъзолар сони 1254 нафарни ташкilot этади. Ҳозирги кунда барча бозор жамиятларида жамоа шартномалари қабул қилинган бўлиб, бошланғич ташкilotлар бозор жамиятлари маъмуриятлари билан тенг шерикчилик ҳамда ҳамкорлик асосида фаолият олиб бормоқда.

Касаба уюшма фаолиятида асосий эътибор жамоа шартномаларининг бажарилиши билан боғлиқ ишларга қаратилаётгани ўз самарасини бермоқда. Мазкур ҳужжатнинг бажарилиш якунларига бағишланган йиғилишлар ўтказилиб, якуний далолатномалар имзоланиши жараёнида эришилган ютуқларни эътироф этиш билан бир қаторда, йўл қўйилган камчиликлар босқичма-босқич бартараф этилиб келиняпти. Шу мақсадда барча бошланғич ташкilotларга тегишли тав-

сия
ҳамда
йўриқномалар бериб бориш
йўлга қўйилган.

Биргина ўтган йилнинг ўзида ҳар бир ишчи-ҳодима ўрта ҳисобда 2 миллион 400 минг сўм миқдориде мукофот пули, 640 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Спорт-соғломлаштириш ҳамда меҳнат муҳофазасига сарфланган маблағни қўшиб ҳисоблаганда, жамоа шартномасида кўрсатилган тадбирларнинг бажарилиши учун ҳар бир ҳодимга ўрта ҳисобда 4 миллион 240 минг сўм сарфланди.

Бозор жамиятлари томонидан шахримиздаги 6 та Меҳрибонлик уйларида доимий ҳомийлик ёрдами йўлга қўйилган бўлиб, ҳисобот даврида 150 миллион сўмга яқин маблағ сарфланди.

Маъруза юзасидан муҳо-

Одатда мамлакатимизга ташриф буюрган чет эллик меҳмонлар бозорларимизни айланиш истагини билдиришади. Бу бежиз эмас, албатта. Ширин-шакар мева-чевалар, қовун-тарвузлар, қандолат маҳсулотлари меҳмонларни хайратга солиши бор гап. Табиийки, бозорларни батартиб ўшлашнинг ўзи бўлмайди.

Кўни кеча «Тошбозортайёрловсавдо» уюшмаси бирлашган касаба уюшма ташкilotининг ҳисобот-сайлов конференциясида бозор нуфузини янада ошириш ва соҳада меҳнат қилаётганларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳамда ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялашни яхшилаш масаласи атрофида муҳокама этилди.

камада қатнашган «Авиасозлар деҳқон бозори» касаба уюшма кўмитаси раиси Абдувосиқ Азизов, жумладан, шундай деди:

— Бозор миллатимизнинг юзи, десак янглишмаган бўламиз. Шу боисдан ҳам аҳолига хизмат кўрсатиш маданийтини ошириш борасида ҳали кўп иш қилиниши зарур.

«Аския деҳқон бозори» касаба уюшма ташкilotи раиси Мастура Рихсиева, «Чилонзор буюм бозори» очик акциядорлик жамиятидан Нодира Акибаева, «Қўйлик деҳқон бозори»

касаба уюшма кўмитаси раиси Яйра Акбарова, «Тошбозортайёрловсавдо» уюшмаси ҳуқуқшуноси, хотин-қизлар кўмитаси раиси Муаззам Нуриддиновлар ҳам ўз сўзларида касаба уюшма ташкilotи иш фаолиятини янада яхшилаш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдириб, бирлашган касаба уюшма ташкilotининг фаолиятини «қониқарли» деб баҳолашди.

Р.НЕЪМАТОВ

Мақтабга борганда, энг аввало, боғимизда сафланиб турган ниҳолларни кузатаман. Бугун эрталаб бодом ниҳолларининг тепа қисмида митти гуллар очилганини кўриб хурсанд бўлдим. Икки йил аввал бу ниҳолларни деновлик таниш боғбондан харид қилган эдик-да. Мақтабимиз давлат дастури асосида таъмирлангач, эски бино ўрнини экинзорга айлантиргунча анча-мунча меҳнат қилишимизга тўғри келганди. Каттагина майдонда юкори синф ўқувчилари билан маслаҳатлашиб «Битирувчилар боғи» ташкilot этишга қарор қилдик. Шу тариқа 80 туп Сурхон бодоми, 200 туп атиргул, 80 туп арча экиб, парваришлай бошладик.

Боғимизда бодом гуллади

Мақтабимиз директори қарийб 30 йиллик тажрибага эга жонқуяр инсон. Ташаббусни, эзгуликни доимо қўллаб-қувватлаб туриши боис, Толиб Жўраев билан ҳамкорликда ишлаш мен учун осон. Шу боис яқинда бўлиб ўтган бошланғич касаба уюшма ташкilotи ҳисобот-сайлов йиғилишида жамоадошларимнинг таклифини бажонидил қабул қилиб, ташкilot сардорлигини зиммамга олдим.

Мақтабимизда ёшларнинг замон талаблари даражасида таълим олиши учун барча шароит муҳайё этилган. Х.Қодирова, Ф.Абдуллаев, Г.Турсунова сингари фидойиларнинг меҳнати туфайли ўқувчилар туман, вилоят ва республика миқёсида ўтказилаётган турли танловлар, олимпиадаларда фахрли ўринларни эгаллаб келишмоқда.

Кувондиқ ҲАКИМОВ,
Қизилтепа туманидаги 12-мактаб
бошланғич касаба уюшма ташкilotи раиси

Ҳамкорлик самараси

Ўзбекистон фанлар академияси бирлашган касаба уюшма кўмитаси тасарруфида 47 та бошланғич ташкilot бўлиб, бугунгача 43 та илмий-тадқиқот муассасасида ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди.

Полимерлар кимёси ва физика институти мамлакатимиздаги улкан салоҳиятга эга муассаса ҳисобланади. Жамоа 2007 йилда Лондондаги Брунел университети грантини ютган бўлса, ўтган йили ривожланаётган давлатларнинг тадқиқотчилари учун халқаро лойиҳада Малайзия грантини қўлга киритди.

Институт касаба уюшма ташкilotининг ҳисобот-сайлов йиғили-

ши қутилганидек кўтаринки қайфиятда ўтди.

— Маъмуриятнинг касаба уюшмасига алоҳида эътибор қаратаётгани бизга куч бағишлайди, — деди касаба кўмитаси раиси Ракия Милушева. — Натижада, жамоа шартномасининг ҳар бир банди бажарилишига эришиляпти.

Институтда маданий-маърифий тадбирлар кенг йўлга қўйилган, Ўзбек миллий академик драма ҳамда Навоий номидаги давлат академик катта театри билан ҳамкорлик ўрнатилган.

Ёшлар тарбиясига катта эътибор қаратиляпти. Етакчи ўқитувчилар томонидан махсус курслар ташкilot этилган. Жумладан, икки йиллик бепул инглиз тили курси фаолият кўрсатаётганини алоҳи-

да таъкидлаш жоиз.

Ҳар жиҳатдан соғлом кишининг ишида унум, оиласида хотиржамлик бўлади. Шу боис ҳодимлар саломатлиги касаба уюшма фаолиятида алоҳида аҳамият касб этапти. Улар ўтган даврда «Турон», «Оқтош», «Чинобод» санаторийларида имтиёзли дам олиб, соғлиқларини тиклашди.

Институтда меҳнат низолари бўйича ишчиларга малакали юрист хизмати жорий этилган.

Сўзга чиққанлар касаба уюшма фаолиятини қониқарли деб баҳолади.

Шерзод АБДУСАМАДОВ,
«Ishonch» мухбири
Икром ҲАСАНОВ олган
суратлар

Вакиллар сайлаб олинди

«Андижон нефт база» унитар корхонаси бошланғич касаба уюшма кўмитаси ўз сафига 710 нафардан зиёд аъзоларни бирлаштирган. Ҳодимларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳамда ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш йўналишида кейинги беш йил давомида кўплаб ишлар амалга оширилди. «Ўзбекнефтегаз» миллий холдинг компанияси билан Ўзбекистон ёқилғи-энергетика комплекси, геология ва кимё саноати ҳодимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши ўртасида тузилган битим ҳамда корхона жамоа шартномаси бунда асосий дастуруламал бўлиб хизмат қилди. Унга кўра, ўтган давр мобайнида касаба уюшма кўмитаси томонидан 317 нафар аъзолар соғломлаштирилди.

Биргина 2009 йилда 16 нафар кам таъминланган ҳодимлар ижтимоий сугурта маблағлари ҳисобидан сўхатгоҳларга йўлланма олди. Бир гуруҳ ҳодимлар Тошкент шаҳрида саёҳатда бўлиб қайтди.

Кейинги йилларда бандликка кўмаклашиш, янги иш ўринлари яратиш, касаначилик ва чорвачиликни ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Корхона ёрдамчи ҳўжалигида 4 бош сизир ва 100 та парранда парваришланиб, улардан олинаятган сут ва тухум маҳсулотлари ишчи-ҳодимларга бериляпти.

Яқинда корхонада ҳисобот сайлов-йиғилиши ўтказилди. Турли таклиф ва мулоҳазаларга бой бўлган йиғилишда корхона касаба уюшма кўмитаси раиси Икромжон Самадов бир овоздан раисликка қайта сайланди. Йиғилиш қатнашчилари вилоят конференциясига 5 нафар вакилларни ҳам сайлаб олишди.

Абдулхай ЮНУСОВ,
«Ishonch» мухбири

Қадимда 9-10 ёшдан бошлаб қизлар ўғил болаларга қўшилмасдан алоҳида ўйнаган. Бунда қизларнинг бўйи етгани, қолаверса, ибo ва ҳаё билан улғайишлари кўзда тутилган. Натижада, уларнинг ҳар бир фаслда, жумладан, баҳорда ўйналадиган қувнок ўйинлари шаклланган. Қизалоқларнинг баҳорий ўйинлари уларнинг табиатидан келиб чиқиб, гоҳ икки, гоҳ кўп сонли қизлар иштирокида бажарилган. Уларда ҳаракатни бошқарувчи сўзлар шунчаки сўзлигича қолмай, балки поэтик нутқ сифатида намоён бўлиб, қувнок кўшиқларга айланган. Бундай ўйинлар қизалоқларда эстетик завқни ошириб, ҳар томонлама чиниқиш сабоғи вазифасини ўтаган. Қуйида баҳорий ўйинлардан айрим намуналар келтирамиз.

●Халқ ўйинлари

Гуллолар сочилди. Гуллоларни тергунча, Қанотларим қайрилди. Қанот беринг, учайлик, Бухорога тушайлик. Бухоронинг қизлари, Қизил-қизил юзлари. Олма берсам олмайди, Анор берсам олмайди. Сақич берсам олади, Қарс-қурс чайнайди!

Айланиш чоғида галмагал гоҳ чап, гоҳ ўнг оёқ кўтариб, олдинга ва орқага узатилади. Бироқ оёқ қайта яна чизик устига қўйилиши шарт. Борди-ю, айланадан чиқиб кетилса, ўша ўйинчи маълум муддат ўйинда иштирок этмай туради. Энг охирида айлана чизигида ёки ичида қолган қиз голиб ҳисобланади. Ўйин ҳовли ва майдонларда ўйналади.

Сиз ҳам ўйнаб кўринг

КИШМА-КИШМА

Бу ўйинда икки қизалоқ юзма-юз туриб, қўлма-қўл панка солиниб, гавдаларини орқага, оёқларини эса олдинга — бир-бириникига учма-уч қўйган ҳолда ёнга сакраб-сакраб қуйидаги қўшиқни айтиб айланишади:

Кишма-кишма, кишма, Бир лаъли маржон кишма. Маржонлари бўйнимда, Чечаклари зулфимда. Зулфим бору зулфим бор. Дарвозамда қулфим бор. Дарвозани очайлик, Чўлга қараб қочайлик. Гулжон опам келинчак. Қўлларида узукча, Қошлари бор — сузукча. Узукчани олдилар, Сандиқчага солдилар. Сандиқчани бир тепдим, Тиллолари сочилди. Тиллоларни тергунча Қанотларим қайрилди. Қанот беринг, учайлик, Карманга тушайлик. Карманнинг қизлари, Қизил-қизил юзлари. Қайрилмадир қошлари, Йўқ асло бардошлари.

Гап шундаки, ҳар бир сакрашда унинг ритмига мос тарзда бир сатр айтилишига алоҳида риоя қилинади. Ора-сира сатрлар такрори жараёни-

да ўтириб-туриб, яна ёнламасига сакраб-сакраб айланилади. Ўйин шу зайилда иштирокчилар толиққунча давом этаверади.

ОҚ ШОЛИ — КҶК ШОЛИ

«Оқ шоли — кўк шоли» ўйинини кўпроқ қизлар ўйнайдилар. Бу ўйин бир-бирини орқалаб кўтариш асосига қурилган. Икки қиз орқама-орқа туришиб, қўллари бир-бирларининг қўлтиқлари остида ўтказган кўйи халқа қилиб ушлаб, бир-бирларини навбатма-навбат кўтаришади. Кўтарилган қиз оёғини бурчаксимон ҳолатда юқорига кўтармоғи шарт.

Биринчи қизалоқ кўтараётиб:

— Оқ шоли, — дейди.

Иккинчиси ҳам кўтараётиб:

— Кўк шоли, — дейди.

Яна биринчиси кўтараётиб:

— Оқ шолини оқлайлик, — деса,

Иккинчиси ҳам кўтараётиб:

— Кўк шолини кўклайлик, — дейди.

Биринчиси:

— Гуручидан Ойхоннинг

Тўйига сақлайлик!

Иккинчиси:

— Хўп-п!

Биринчиси:

— Хўп-п!..

САНДИҚЧА-Ю КУТИЧА

Бу ўйинни ҳам кўпроқ қизлар ўйнайди. Улар орқама-орқа туришиб, қўллари бир-бирларининг қўлтиқ-

лари остида ўтказиб, беллари устига ошириб кўтаришади. Ҳар бири галмагал кўтарар экан, ҳаракат ритмига мослаб, қуйидаги қўшиқни бир сатрдан айтиб боришади:

— Сандиқча-ю кутича,

— Кутичада тўтича.

— Тўтича учиб кетди,

— Келинча кўчиб кетди.

— Келинча хамир қорди,

— Келинча ўтин ёрди.

— Хамири ачиб қопти,

— Келинча патир ёпди,

— Патирдан олинг, олинг,

— Дугонам, яхши қолинг.

Сўнгги сатр айтилиши билан кўтариб-туриш тўхтатилади. Ўйин икки томон чарчагунча қайта-қайта давом эттирилиши мумкин. Ўйин очик ҳавода, асосан баҳорда ўйналади.

ПИЁЛА-ПИЁЛА

Бу ўйинни қизлар жуфт-жуфт бўлиб ўйнайдилар. Ҳар бир жуфт қўл етар даражада айлана чизиб олади. Сўнгра айлана чизикларида қарама-қарши ҳолатда туриб, қўл ушлашади. Қўллари таранг торганча ўзларини орқага ташлаб оладилар-да, «Пиёла-пиёла» қўшиғини ҳайқилиб айтган ҳолда айлана чизиги устидан айлана бошлайдилар:

Пиёлажон, пиёла, Ичи тўла гуллола. Пиёлани бир тепдим,

ТАШЛИМ-ТАШЛИМ

«Ташлим-ташлим» баҳорда ўйналадиган ўйиннинг номи бўлиб, қиз ва ўғил болалар биргаликда ўйнайдилар. Кўпинча, бунини 6 ёшдан 12 ёшгача бўлган болалар ўйнайди. Ҳамма болалар доира шаклида ўтирадилар. Хоҳлаган биттаси қўлига рўмол олиб, чап қўлида айлантириб, доиранинг ташқарисига югуради. Ўтирган болалар эса қарсақ чалиб, жўр бўлади ва қуйидаги қўшиқни айтади:

Ташлим-ташлим рўмолим,

Ташлаб кетсин ўртоғим.

Шу рўмолнинг эгаси —

Баҳоройим меваси.

Қўшиқ куйлаб бўлингач, қўлидаги рўмолни бир боланинг орқасига ташлаб қочади. Бола рўмолни қўлига олиб, уни ташлаган болани қўлайди. Қочган бола қувлаётган жойига келиб ўтириши керак. Уни келиб ўтиргунча қувлаётган бола ушлаб олса, иккови ҳам давранинг ўртасига кириб ашула ёки шеър айтиши керак. Шеър айтганларидан кейин ушлаган бола жойига бориб ўтиради, рўмолли бола эса яна олдингидек ўйинни давом эттиради. Борди-ю, қувлаган пайтда ушлаб олмаса, қўшиқ айтиб, кейин яна ўйинни давом эттиради. Ўйин тоза ҳавода кенг майдонларда ўйналади.

Охунжон САФАРОВ,
филология фанлари доктори,
профессор

Бир неча минг-йилликлардан бери Наврўзни нишонлашнинг ўзига хос анъаналари шаклланиб келди. Лекин асосий тайёргарлик жараёни асрлар ўтса-да, ўз шаклини ўзгартирмади.

Ўйини тайёрлаш. Наврўз арафасида ҳовли, уйлар тозаланади, дарахтлар оқланади. Уйдаги барча ташвишлар байрамгача тугалланиши лозим. Ғалла, ёғингарчилик ва чорвачилик маҳсулотлари фаровонлигига ишора сифатида барча идишлар дон-дун, айрон, сут, сув билан тўлдирилади.

Тозалик. Байрам нафақат кўнгул соф, балки озода танаяю покиза кийимлар билан ҳам кўтиб олинishi шарт. Шунинг учун ҳам байрамдан 15-20 кун олдиндан ҳашарлар уюштирилади, ариқлар тозаланади.

Дастурхон тайёргарлиги. Бу байрамда тайёрланажак таомлар ўзига хослиги билан

ажралиб туради. Уларнинг аксарияти кўкатлардан тайёрланади. Сумалак тайёрлаш аёлларнинг иши бўлса, ҳалим тайёрлаш эркекларга хосдир.

Дуо. Наврўз кўнларида ёши улуглар, устозлар, ота-она дуосини олиш катта бахтдир.

Тонгни қаршилаш. Наврўз тантанаси тонг отиши билан бошланади. Ёшу қари, ҳатто болалар ҳам куёш чиқиши билан қўлларига белкуррак, кетмонларни олиб, кўчат экишга чиқишади. Ёши улуг, табарруқ отахон кўчатни ерга қадаб, мўл ҳосил сўраб дуога қўл очади.

Карнай-сурнай. Шаҳар ва қишлоқлар шу кун бу чолғуларнинг садоси остида «яшайди» десак муболага бўлмас.

Улар ёрдамида халқ сайил ўтказилаётган жойга чорланади.

Баҳорой ва Дехқонбобо. Бу икки тимсол тантаналарнинг азий меҳмони ҳисобланади. Халқ томошаларида шу кун уларнинг ташрифи амалга оширилади. Гўзаллик ва саховат рамзи ҳисобланган Баҳорой, меҳнатсеварлик, сербаракалик рамзи бўлган Дехқонбобо байрам иштирокчиларидан танлаб олинади.

Биринчи жўяк. Тантанадан сўнг эл ҳурматиға сазовор бўлган оқсоқол ҳамкорлигида далага чиқилади. Омоч тортидиган ҳўкиз шўхи ва бўйнига ёғ сўртилиб, биринчи жўяк очилади.

Кўшни товоқ. Бу кун

кўшнilar бирор тансиқ таом билан сийланади. Косаларга таом тўлдирилиб, кўшни товоқ чиқарилади. Худди шу йўсинда олиб чиқилган идиш ҳам тўлдирилиб қайтарилади. Ночорлардан хабар олинади.

НАВРЎЗ АНЪАНАЛАРИ БОШҚА ХАЛҚЛАРДА

Қозоқлар ва қирғизлар бу кунни ўз уйларида ёвуз руҳларни қувиб чиқариш учун арчанинг яшил шохини олиб киришади. Шунингдек, тоғли қишлоқларда бўй етган қизи бор бадавлат чорвадорнинг қўшни йигитлари билдирмасдан оғилхонани тозалаб қўйишади. Агар бунини уддалай олишса, хўжайин уларга зиёфат беради. Борди-ю, йигитлар қўлга тушса, меҳмондорчилик уларнинг зиммасига тушади.

Наврўз билан боғлиқ энг қизиқ удумларни Курдистон, Эрон ва Шимолий Ҳиндистонда учратиш мумкин. Байрам дастурхонида қуйидагилар бўлиши шарт ҳисобланади:

ойна — одамлар ҳаётдаги режалаштиришларини тўғри амалга оширишда ўтмиш ва келажакни кўрсатиб туриши учун;

шам — дунё ёруғлиги ва қувватини ифодалаши учун; хўшбўй таратувчи идиш суви билан, унинг ичида балиқ бўлиши шарт, бу ҳаракат ва бахтга тўла ҳаёт рамзидир.

Шунингдек, форсий тилда «син» билан бошланувчи етти хил маҳсулот — сирка, сумак (манзарали ўсимлик), саримсоқ, сумалак, олма (себ), қичитқи ўт меваси ва барра кўкатлар. Яна етти хил маҳсулот зарурки, улар «шин»дан бошланиши керак: шароб, шакар, шарбат, шинни, ширинлик, шир (сут), шоли.

Одатда Наврўзни олти кун нишонлашади. Биринчи беш кунлики «Наврўзи омма» ёки «Наврўзи кучак» деб аташади. Олтинчи кун эса «Наврўзи хоса» ёки «Наврўзи бузург» деб аталади. «Наврўзи омма» ҳамма учун, «Наврўзи бузург» эса шўх ва унинг аёнлари учун тантана ҳисобланган.

Шохруҳ АМОНОВ

Наврўз анъаналари

● Касаба уюшма аралашгач

Ўз Вазифасига тикланди

Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Қашқадарё вилоят кенгашига Қарши шаҳар 3-Меҳрибонлик уйининг собиқ кутубхоначиси ва етакчиси **Моҳигул Бойсарова** ноҳақ ишдан бўшатирилганлиги юзасидан мурожаат қилди. Ариза вилоят кенгаши ҳуқуқшуноси **Н.Пардаев** томонидан Қарши шаҳар таълим ва фан ходимлари бирлашган касаба уюшма кўмитаси раиси **Ж.Тўрақулова** иштирокида жойига бориб ўрганиб чиқилди.

Маълум бўлишича, 3-Меҳрибонлик уйи директори вазифасини вақтинча бажарувчи Э.Номозовнинг 2009 йил 16 октябрдаги 51-сонли буйруғи билан Моҳигул Бойсарова МКнинг 100-моддаси 3-ва 4-қисмига асосан ишдан бўшатирилган.

Буйруқни чиқаришда меҳнат қонунчилиги талабларига риоя қилинмаганлиги натижасида М.Бойсарованинг ҳуқуқлари бузилади.

Шу ўринда қўшимча қилиш жоизки, М.Бойсарова 3-Меҳрибонлик уйи жамоаси умумий йиғилишининг қарорига асосан касаба уюшма кўмитаси раиси вазифасига сайланиб, фаолият кўрсатиб келаётгани учун қуйидаги меҳнат ҳуқуқи кафолатларига эга бўлган. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси «Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонуннинг 18-моддасида ишлаб чиқаришдаги асосий ишдан озод қилинмаган ҳолда касаба уюшмалари идоралари таркибига сайланган ходимлар учун кафолатлар кўрсатилган. Ушбу модданинг 5-қисмида ишлаб чиқаришдаги асосий ишдан озод қилинмаган ҳолда касаба уюшма идоралари таркибига сайланган шахсларни маъмурият ташаббуси билан

ишдан бўшатишга ишдан бўшатишнинг умумий тартибига риоя қилишдан ташқари, улар аъзо бўлган касаба уюшмаси идорасининг розилиги олингандан кейингина, корхонадаги касаба уюшма идораларининг раислари ва аъзоларини маъмуриятнинг ташаббуси билан ишдан бўшатишга, ишдан бўшатишга эса юқоридагилардан ташқари, фақат тегишли касаба уюшма бирлашмасининг розилигини олгандан кейингина йўл қўйилади, — дейилган. Ушбу қонуннинг 20-моддасида эса касаба уюшмаси идораларига сайланган ходимларнинг меҳнат ҳуқуқлари кафолатлари кўрсатилган. Шу моддада ҳаттоки, касаба уюшма идоралари таркибига сайланган ходимларнинг сайлов ваколатлари тугагандан сўнг ҳам икки йил давомида маъмурият ташаббуси билан ишдан бўшатишга йўл қўйилмайди, дейилади. Шу модданинг 1-қисмида ходимларнинг вакиллик органлари аъзоларига ўзларининг вакиллик фаолиятларини амалга оширишлари муносабати билан иш берувчи томонидан бирон бир шаклда таъқиб қилинишдан ҳимоя этиш кафолатланади. 2-қисмига биноан, вакиллик органлари таркибига сайланган ва ишлаб чиқаришдаги ишдан озод этилмаган ходимларга интизомий жазо беришга, улар билан тузилган меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилишга, шунингдек, вакиллик органлари таркибига сайланган ходимлар билан меҳнатга оид муносабатларни уларни сайлаб қўйиладиган лавозимидаги ваколати тугагандан кейин ҳам икки йил давомида иш берувчининг ташаббуси билан маҳаллий меҳнат органининг олдиндан розилигини олмай туриб, бекор қилишга йўл қўйилмайди.

Шундай бўлса-да, Меҳрибонлик уйи раҳбарияти юқо-

рида кўрсатилган қонун талабларини бузиб, касаба уюшма кўмитаси раиси вазифасида ишлаб келаётган Бойсаровани ишдан бўшатган. Буйруқ чиқаришда Меҳнат кодексининг 21-, 22-, 23-, 24-, 25-, 26-, 100-, 101-ва 102-моддалари тартибининг жиддий равишда бузилиши содир бўлган. Ишдан бўшатиш ҳақидаги буйруққа асос қилиб кўрсатилган 2009 йил 15, 16 октябрда тузилган далолатномалар қонуний жиҳатдан далилларга таянган ҳолда асослангандир. Буйруқ меҳнатга оид муносабатларни бекор қилиш бўйича меҳнат қонунчилигининг умумий тартиби талаблари қўпол равишда бузилгани ҳолда МКнинг 107-моддаси тартибига зид равишда расмийлаштирилган. Текшириш даврида М.Бойсарова 2009 йил 16 октябрдан буён касаллик ва-рақасида эканлигини маълум қилиш учун 2009 йил 17 октябрда билдирги билан мурожаат этганлиги аниқланди.

Текшириш натижалари асосида таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Қашқадарё вилоят кенгаши Моҳигул Бойсаровани аввалги ишига тиклаш ҳақидаги тақдимнома билан Қарши шаҳар 3-Меҳрибонлик уйи директори вазифасини вақтинчалик бажарувчи Э.Номозов Қашқадарё вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи Т.Саидовга мурожаат этди. Ниҳоят, ҳақ жойида қарор топди. Қашқадарё вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғининг 2009 йил 23 ноябрдаги «Ноқонуний равишда чиқарилган буйруқни бекор қилиш ва ходимни ишга тиклаш тўғрисида»ги буйруғига кўра, М.Бойсарова кутубхоначи ва етакчи лавозимига ишга тикланди.

Акмал АБДИЕВ,
«Ishonch» мухбири

● Ҳуқуқий сабоқ ўрнида

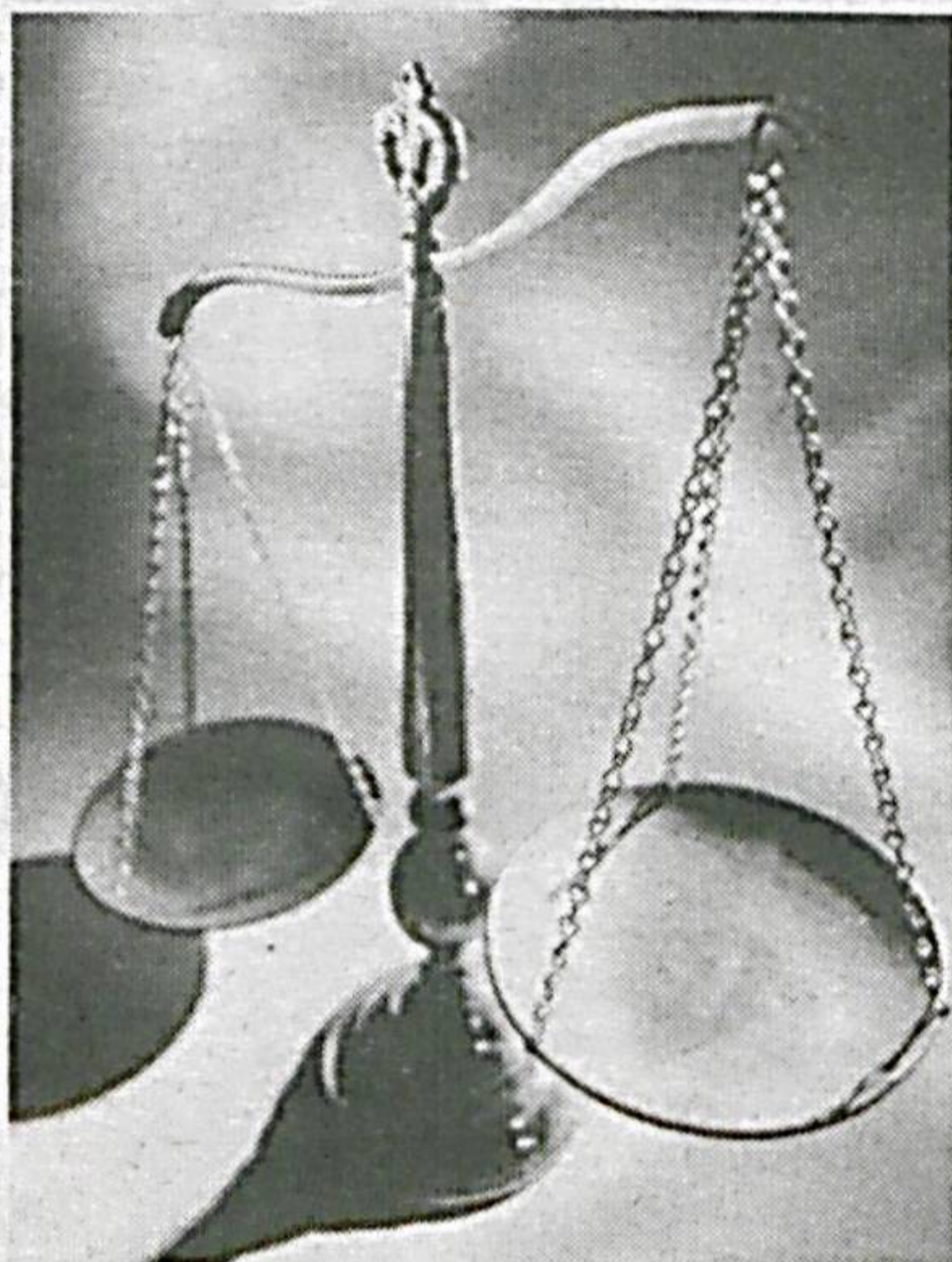
Хизмат юзасидан қўшни вилоятга кетаётган эдим. Ёнимдаги ўриндикда ёшгина келинчақ қўлида боласи билан ўй суриб ўтирарди. Боласи қанчалик тихирлик қилмасин, ҳеч сезмасди. Секингина кўнгил сўрадим: «Тинчликми?...»

«Оилам бузилиб кетяпти. Болам ҳам қайнота-қайнонамнинг кўнглини юмшата олмади. Уйдан чиқариб юборишди. Болам билан кўчада қолдим. Энди қаерга бораман?...»

Бу каби воқеалар кейинги пайтда қулоққа тез-тез чалинмоқда. Никоҳ бекор қилингандан кейин аёлнинг қаерда яшаши ҳақида

ҳеч ким ўйламайди. У қизлик уйига қайтиб бориши керакми? Оиласи бузилганлиги учун бошига тушган аччиқ қисматнинг зарбига амаллаб чидаётган пешонасига сизиндилик тамғаси ҳам қўйилиши шартми?

Менимча, бу каби ҳолатларни бошидан кечираётганларнинг энг катта хатоси — қонундан беҳабарлик. Зеро, бу муаммонинг ечими қонунчилик соҳасида батафсил ёритилган.

Аёл уйсиз қолса... уни қонун ҳимоялайди

Уй-жой кодексининг 32-моддасида эътироф этилганидек, «уй, квартира мулкдорининг оила аъзолари, шунингдек, у билан доимий яшаётган фуқаролар, агар уларни кўчириб келган пайтда ёзма равишда бошқа ҳол қайд этилган бўлмаса, уйдаги, квартирадаги хоналардан мулкдор билан тенг фойдаланишга ҳақлидирлар».

Кўпинча уй эгаси сифатида қайнота ёки қайнона кўрсатилади-да, ўғлининг турмуш ўртоғини ҳуқуқсиз санашади. Ваҳоланки, ўғил никоҳдан ўтиб, оиласи ҳисобланган хотинини уй мулкдорининг розилиги билан ўзи яшаётган уйга кўчириб киритган ва рўйхатдан ўтказган. Уша кундан бошлаб келин ҳам уйдаги хоналардан мулкдор билан тенг фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлган. Оилавий муносабатларни тугатган тақдирда ҳам бу уйда яшаш, яъни турар-жойдан фойдаланиш ҳуқуқи сақланиб қолади.

Яшаётган уйдан чиқиб кетишни никоҳ бекор қилинмай туриб, ҳатто никоҳ бекор қилинган тақдирда ҳам талаб қилиш қонунга зиддир. Уйдан чиқаришга қонуний асослар мавжуд бўлган тақдирда, фақат суднинг қарори билан йўл қўйилиши мумкин.

Агар аёлнинг мазкур уйда тинч ва келишувда яшаш имкони бўлмаса, судга ариза билан мурожаат этиб, уйдан яшаш ва умумий фойдаланиш мумкин бўлган хоналарни белгилатиб беришни талаб қилишга ҳақлидир.

Бошпанасиз қолмаслик учун аёллар ўзларининг турар-жойдан фойдаланиш ҳуқуқидан хабардор бўлиш баробарида, никоҳ шартномаси имкониятларини ҳам билиш фойдалидир.

Оила кодексининг 29- ва 30-моддаларида никоҳ шартномаси, уни тузиш, мазмуни ва аҳамияти белгиланган. Бу шартнома ни никоҳ давлат рўйхатига олингунга қадар ҳам, ундан кейин ҳам тузиш мумкин. Шартнома нотариал тартибда тасдиқланган бўлиши керак.

Агар аёл қонуннинг бу жиҳатидан ўринли фойдаланиб, иш ажрашишга бориб етгунча, эри билан никоҳ шартномаси тузишга эришса ва шартномада «уй-жой билан таъминлаш мажбурияти эрининг зиммасига юкланиши»ни белгилатса, бошпанасиз қолиш эҳтимолидан қутилади.

Робияхон ХОЛМИРЗАЕВА,
Наманган вилоят Адлия бошқармаси
ФХДЭ архиви мудир

Қонунбузилишлар бартараф этилмоқда

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш Департаменти ва унинг жойлардаги бўлимлари томонидан мамлакатимиз ҳудудида ҳукуматимиз қарорлари ижросини таъминлаш борасида муайян ишлар амалга ошириб келинмоқда. Хусусан, департаментнинг яқинда Оққўрғон туман бўлими ходимлари томонидан тезкор маълумотлар асосида таҳлил текшириш ўтказилди. Маълум

бўлишича, Оққўрғон «Элита» тажриба хўжалиги бош ҳисобчиси Х.Шодмонов ва ҳисобчи О.Авездурдиевалар 2009 йил давомида «Элита» уруғчилик бирлашмасининг 3 нафар ходими номига «Агробанк» Оққўрғон филиалида очилган пластик карточкаларга жами 1 млн. 739 минг сўм пул маблағларини ўтказиб, савдо терминаллари орқали нақдлаштириб, ушбу пул маблағларини ўзлаштириб келган экан. Бундан ташқари, 2009 йил январ-октябр ойлари давомида хўжалик ишчиларининг имзо-

ларини қалбақиллаштириб, 2 млн. 147,3 минг сўм миқдоридagi иш ҳақини ўзлаштириб келишган. Мазкур ҳолат юзасидан «Элита» тажриба хўжалиги мансабдор шахсларига нисбатан жиноят иши қўзғатилиб, ҳозирда суриштирув ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Департамент ходимлари ноқонуний валюта олди-сотдисида қарши кураш борасида ҳам бирмунча ишларни амалга оширмоқда. Хусусан, департаментнинг Қибрай туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган тадбирда фуқа-

ро А.Маматов фуқаро Г.Абдуллаевадан ноқонуний равишда 5000 АҚШ долларини 10 млн. 250 минг сўмга сотиб олаётган вақтда ушланган. Тадбир якунида А.Маматовга тегишли бўлган 10 млн. 250 минг сўм далилий ашё сифатида олиб қўйилган. Мазкур ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилди.

Марат УСМОНОВ,
департаментнинг Тошкент вилоят бошқармаси бўлими бошлиғи.
Абдулатиф АБДУЛМАЖИТОВ,
бошқарма бўлими инспектори

бор. Биринчи сабаб — берилган жавобни бола тўғридан-тўғри

олганмиз. Ҳозирги кунда рухшунослар бу жавобни «ёлғон маълумот» деб тақиқлаб қўйишди, чунки болакай бу саволга тўғри жавобни ўртоқларидан аллақачон билиб олган. Ота-онасининг ёлғон гапи болага салбий таъсир кўрсатади. Айримлар бу саволга «Онангни қорнидан чиққансан», деб жавоб беради. Албатта, бундан баъзи болалар қониқишади, лекин баъзи кичкинтойлар яна ҳам қалтисроқ савол беришга ошиқишади. Қўшимизнинг невараси Ойбек бу жавобни эшитиб: «Онаминг қор-

воб берилади: «Ҳаммамиз ҳам ўламиз, бу табиат қонуни, борадиган жойимиз қабристон». Бу жавоб болакайни ўйлантириб қўяди, унинг миясида инсон доимий яшамаслиги, вақти келиб нариги дунёга кетиши кераклиги ҳақидаги тушунчалар ривожланади, ҳаётга, яшашга бўлган ишонч йўқолади...

«Ойи, нега дунёда ёмон одамлар ҳам бор? Улар ёмон одам бўлса нега биз қатори яшайпти?» Бундай саволлар бирданига бола миясида пайдо бўлиши табиийдир. Чунки, у кўчада жahlдор, бақироқ одамларни кўради. Яна богчадаги дўсти «адам ёмон, ойимни уради», дейди. Унинг миясида бу ҳолатни изоҳлайдиган жавоб йўқ, буни ота-онасидан билиб олишга ин-

Баъзи ота-оналар аниқ жавобни билишмаганлигидан қийналишади.

— Ойи, кенгурунинг эркагида ҳам халта борми? — дейди телевизор кўриб, овқатланаётган бола. Она билмайди, бола эса жавоб кутади. Охири:

— Билмайман, бошимни қотирма, овқатингни егин! Бундай усул онанинг обрўини туширади. Бошқа онага боласи худди шундай савол берганида она зоология дарсида ўтганларини эслаб, аниқ жавоб қайтаради.

«Саҳрода туя қандай сувсиз яшайди?», «Нега филларнинг қулоғи катта?», «Нима учун ўргимчак ўз тўрига ёпишиб қолмайди?». Бу каби савол-

«Айтинчи, қуёш нега тушиб кетмайди?..»

Ойлангизда чакалоқ дунёга келди. Тайёр туринг: ҳадемай кичкинтойнинг тили «чиқиши» билан сизни саволга кўмиб ташлайди. Унга аниқ ва тўғри жавоб беришингиз шарт.

Дунёга ҳайрат билан қараган болакай ҳамма нарсани билгиси келади. Шу сабаб у уйдагиларни туганмас саволлари билан чарчатиб юборади. Ўзини қизиқтирган нарсалар ҳақида улардан тўла-тўқис жавоб олмагунча тинчимади. Мабодо, онаси унинг саволига жавоб бермаса, кичкинтой шу заҳоти акаси ёки опасининг ёнига бориб, саволини такрорлайди.

«Нега ўн қўлни ўнг қўл деб атаймиз?», «Мен қаердан пайдо бўлганман, акам-чи?», «Парилар қаерда яшайди?», «Қуёш нега тушиб кетмайди, уни ким ушлаб туради?», «Булутларга ким сув чиқариб беради?» Бундай саволларга жавоб бериш катталарни қийнаб қўяди.

Кичкинтойнинг туганмас саволларига жавоб беролмасликнинг иккита сабаби

тушунмаслиги мумкин. Иккинчи сабаб — ота-онанинг ўзи жавобни билмаслигидир.

Бу савол ўзининг узок муддатли эволюция йўлини босиб ўтган, десак хато бўлмайди. Бирорта бола, йўқки, ўзининг севимли ўйинчоғидан бошини кўтариб: «Болалар қаердан пайдо бўлади?» — деган саволни ота-онасига бермаган бўлсин. Ушбу саволни бераётган болакай неча ёшда-лигининг аҳамияти йўқ. Бундан чиқадики, болакай бораётган богча ёки мактабда бу масала «кун тартиби»да бўлган. Ҳар бир ота-она бундай саволга тайёр бўлиб туриши, унга ўзига хос жавоб бериши шарт. Биз ота-онамиздан «Сени лайлак олиб келган» деган жавобни

нига қандай кириб қолганман?» — дебди. Бундай жиддий саволга кўп ота-оналар жавоб беришга, албатта, қийналиб қолишади. Шундай ҳолатда болакайга узундан-узун маълумот беришга шовилманг. Уларни алдаманг ҳам.

Баъзан болакайингиз жуда муҳим масалалар ҳақида фикр билдиради. Муҳаббат, ўлим, меҳроқибат, зулм ва шунга ўхшаган масалаларда катталардек мулоҳаза юритиши кузатилади. Қўшнисининг вафот этганини билган болакай отасини саволга тутаяди: «Ўлган одам тирилмайдими, қўшимиз энди уйига қайтиб келмайдими?» Бу каби саволларга психологлар тавсияси бўйича фақат ҳақиқатни гапириш керак. Одатда, бундай саволларга шундай жа-

тилади.

6 ёшли неварангиз богчадан югуриб келиб, сизни саволга тутаяди: «Ойи, Худони кўрганмисиз, унинг ота-онаси борми?» Бу саволдан ҳам кўпчилик «Катта бўлганимда билиб оласан, бошимни қотирма», қабилидаги қисқа жавоб билан қутулмоқчи бўлади. Бу, албатта, нотўғридир.

Ота-онасига шундай ғалати саволларни бераётган бола нафақат қизиқишини қондириш, балки ўзига ота-онанинг эътибор қаратишини истайди. Болакай катталар билан кўпроқ мулоқотда бўлишни хоҳлайди. Бундай ҳолларда фарзандингиз билан ўрақдан гаплашишга ҳаракат қилинг.

Рухшуносларнинг фикрича, тўғри жавоб болакайнинг зийрак, ақлли бўлиб ўсишида муҳим омил бўлади.

ларнинг жавобини болангиз ўртоқларидан эшитган. Ота-онасидан унинг аниқ жавобини билиб олгиси келади. Агар улар нотўғри жавоб берса ёки саволни эътиборсиз қолдирса, боланинг уларга бўлган ҳурмат ва эътибори сусаяди.

Фаройиб саволларни аксарият ҳолларда доно ва ақлли болалар беришини унутманг. Ота-она боласининг саволларига тўғри жавоб бериши учун энциклопедия, биология, зоология, астрономия, физика китобларидан фойдаланиши лозим.

Болакайларнинг бир-бирдан қизиқ саволларига ҳамиша тайёр туралик. Токи, улар орзу қилганимиздек, баркамол авлод бўлиб улғайсин.

Тоҳир ИБРОҲИМОВ,
тиббёт фанлари доктори, профессор

Бола ширин, одоби-чи?

Ҳар бир ота-она учун фарзанди — дунёдаги энг яхши бола. Қўнғиз боласини оппоғим, типратикон эса юмшоғим дейишининг асл сабаби ҳам шундан бўлса, ажабмас.

Энг ёмони — мана шу муҳаббат баъзида инсоннинг кўзини кўр қилиб, яхши билан ёмон, оқ билан қоранинг фарқига боролмай қолишига сабаб бўлади. Бу ҳақиқатни кимдир англайди, бошқа биров эса тан олишни хоҳламайди. Бунинг оқибатида чексиз ғам-алам ва изтироб чекишга тўғри келиб қолади...

Бугун айрим юртдошларимиз, аввало, ризқу насиба излаб, қолаверса, ўз фарзандларининг бошқалардан кам бўлмай, бекаму

кўст яшашларини таъминлаш мақсадида хорижга отланишган. Улар қайсидир маънода ўз мақсадларига эришиб қайтишмоқда. Ишбилармон, дунё кўраётган, энг асосийси, хорижда қандай юмуш эвазига бўлса-да, пул топаётган ота-оналар севимли болаларининг қоринни тўқ, устини бут қилиб қўяётганликларидан бениҳоят хурсанд. Моддийликка эришиш йўлида қанчалик жон-жаҳди би-

лан курашишмасин, фарзандларининг қалбида пайдо бўлаётган бўшлиқни англашга ожиз қолмоқда. Чунки улар маънавий эҳтиёжни эмас, балки моддий эҳтиёжни қоплаш учун сармоя топишмоқда.

Инсоннинг инсон бўлиб етишишида фақат моддийлик билан ҳеч нарсага эришиб бўлмаслигини, унинг учун китоб, бадиий адабиётнинг ўрни нечоғлик муҳим эканини унутишмоқда. «Мен фарзандимга «Ўткан

кунлар»ни, «Кеча ва кундуз»ни ёки бўлмаса, «Уруш ва тинчлик»ни сотиб олиб бераман», деб эмас, энг замонавий қўл телефони, машина, кийим-кечак олиб беришни ният қилишмоқда.

Бироқ шуни унутмайликки, инсоннинг келажаги порлоқ бўлиши, юксак маънавият зарур эканини англаш учун ақл, тафаккур керак. Тафаккур қилиш учун китоб варақлашга тўғри келади. Фарзандингиз учун қимматбаҳо қўл телефони ёки бошқа нарсаларни олиб берманг, дейишдан йироқмиз. Иложи бўлса, совғаларингиз ёнига бирорта китоб қўшсангиз, яхши бўлармиди?

Назира БОЙМУРОДОВА,
ЎзДЖТУ талабаси

Ўзбекистон ёқилғи-энергетика комплекси, кимё саноати ва геология ходимлари Марказий кенгашининг Қашқадарё вилоятидаги вакиллиги

Барча аҳолини мабумини уйеонини фрасли,
миллий кадрларимиз мумсоли бўлган
Набрўзи олам билан муборакбод эмасди.
Азиз юртдошлар, хонадонимизни
минчлик-хотуржамлик, дастурхонимизни
тўқимлик, калбимизни
кубонч ҳеч қачон марк эммасин.
Янавланим фрасли ҳар бир хонадонга кум-баракка,
фаробонлик, шодлик ба кубонч келтирсин.

Қашқадарё ўзининг ер ости ва ер усти бойликлари билан Республикада салмоқли ўринни эгаллайди. Тобора гулаб-яшнаётган вилоятимиз мамлакатда қазиб-олинаётган нефт-газ ва кондендатнинг асосий қисмини етказиб беради.

Истиқлол йилларида воҳанинг иқтисодий салоҳияти янада ортиб, ёқилғи-энергетика комплекси янада ривожланиб бормокда. Ўз атрофига 41 та бошланғич ташкилот ва 35 минг нафардан зиёд аъзони бирлаштирган вакиллимиз ходимларни ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий ҳимояси йўлида иш олиб бормокда. Техника хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси масалаларига алоҳида эътибор берилляпти.

«Шўртангазкимё» мажмуаси, «Шўртаннефтгаз», «Муборакнефтгаз» унитар шўба корхоналари, Муборак газни қайта ишлаш заводи, «Жанубгазтаъминот», «Қашқадарё электр тармоқлари», «Ўзгеобурғуннефтгаз» акциядорлик компанияси каби меҳнат жамоаларида қасаба уюшмаларининг меҳнат аҳли манфаатларини муҳофазалаш соҳасидаги фаолияти такомиллашиб бормокда.

Вакиллик тасарруфидаги корхона ва ташкилотларда кам таъминланган, кўп болали оилаларга, етим-есир, ногиронларга, кўмакка муҳтож талаба ва ўқувчиларга, ишчи-ходимларга 983 миллион 250 минг сўм моддий ёрдам кўрсатилди. 22 мингга яқин ходим қасаба уюшмаси ёрдамидан манфаатдор бўлди.

«Лочин», «Ёш алангачи», «Ниҳол», «Шўртан қалдирғочлари», «Нурафшон» каби тармоқ тизимидаги етти та оромгоҳда бултур 13 минг 480 нафар бола соғломлаштирилган бўлса, жорий йилда уларнинг сони 14 мингдан ортади. Юзлаб ишчи-хизматчилар, инженер-техник мутахассислар ўлкамизнинг баҳаво жойларидаги санаторий-профилакторийларда дам олиб, соғликларини тикламоқдалар.

Шуниси эътиборга лойиқки, қишлоқ жойларида истиқомат қилаётган 1316 та оила 120 миллион сўмлик маблағ билан қўллаб-қувватланган бўлса, ёш болали оналарнинг 95 нафарига 5 миллион 372 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Ходимларнинг олий ўқув юртларида ўқиётган 21 нафар фарзандларининг шартнома тўловларини қоплаш учун қасаба уюшмаси маблағларидан 32 миллион сўм сарфланди.

Ўзбекистон авиаходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши

Барча авиаходимлар ва
халқимизни эзгулик элчиси —
Наврўзи олам
билан чин
дилдан қутлайди.
Уларга бахт-саодат,
соғ-саломатлик,
ишларида омад
тилайди.

Осмонимиз беғуборлиги абадий бўлсин!

«ЧИНОБОД САНАТОРИЙСИ»

очиқ турдаги акциядорлик жамияти
маъмурияти ва касаба уюшма қўмитаси

*Мамлакатимиз фуқароларини ва
барча касбдошларни Наврўз
байрами билан чин дилдан қутлайди
ҳамда мазкур сихатгоҳда дам олиб,
даволанишга чорлайди.*

Санаторий Тошкент шаҳридаги балнеологик курорт. Даволаниш учун кўрсатмалар: овқат ҳазм қилиш касалликлари ремиссия босқичида, гинекологик касалликлар, қандли диабет.

Асосий даво омиллари: Тошкент артезиан ҳовузининг (Қ 51 даража С) маъданли суви, хлорид-гидрокарбонатли натрийли сувлари, Баликли кўлининг балчиғи.

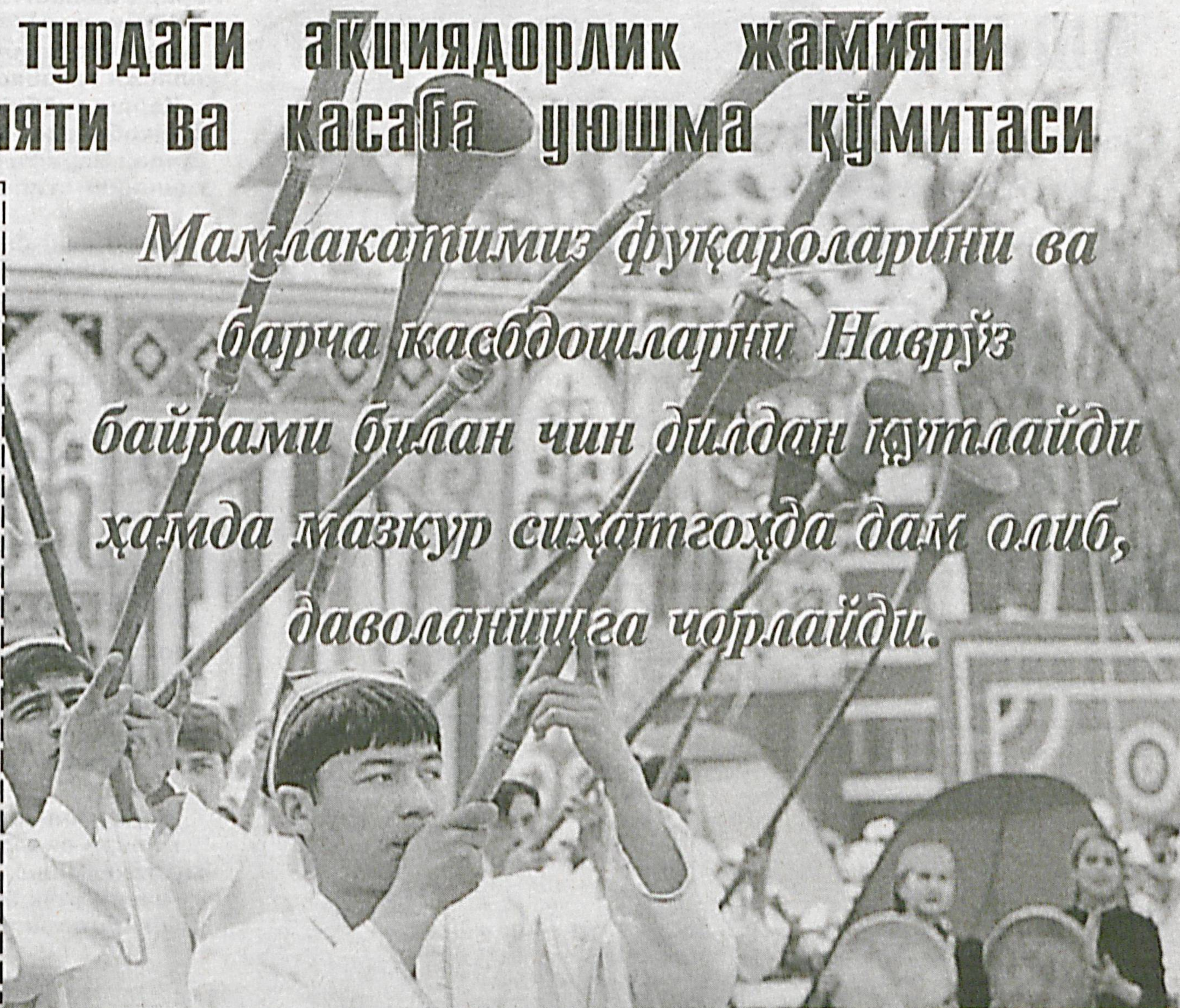
Сихатгоҳда зарур ташхис ва даволаш хоналари мавжуд. Маъданли сувдан ванналар, ичакни чайиш, меъдани ювиш, дуоденал дренажлар учун, даво ичимлиги сифатида фойдаланилади. Парафин-озокерит билан муолажалар, сув остида душ-массаж қилинади. Табиий даволаш омилларидан ташқари физиотерапия, уқалаш, даволаш жисмоний тарбияси амалга оширилади. Парҳез овқатлар берилади.

Ётоқ бинолари шинам қилиб безатилган, барча қулайликларга эга, бир-икки хоналардан иборат.

Кино зали бўлган клуб, кутубхона, спорт майдончалари бор. Экскурсиялар ташкил этилади.

Санаторий ҳудудида маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари мавжуд.

Санаториймизга хуш келибсиз!
Манзилимиз: Тошкент шаҳри,
О.Зокиров кўчаси, 88-уй.
Телефон: 212 29 12

Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Қашқадарё ВИЛОЯТ КЕНГАШИ

**Соҳа ходимлари ва Ўзбекистон халқини
қутлуғ айём — Наврӯз байрами билан
самимий муборакбод этади!**

**Ҳаммангизга сиҳат-саломатлик, узоқ умр,
Ватан бахт-саодати йўлидаги ишларингизда
юксак муваффақиятлар тилайди.**

**Хонадонингиздан файзу барака аримасин,
бошлаган ҳар бир ишингиз
хайрли ва омадли бўлсин!**

Вилоят кенгаши тасарруфида 118 та бошланғич ташкилотлар бўлиб, улар ҳисобида 60 минг 514 нафар касаба уюшма аъзоси бор. Тизимда олиб борилаётган ишлар ходимларнинг ижтимоий-иқтисодий, меҳнат ва ҳуқуқий ҳимоясига қаратилган.

Қишлоқ жойларидаги врачлик пунктларида ишлаётган тиббиёт ходимларига 37 миллион 200 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Шаҳрисабз тиббиёт коллежи талабаси Феруза Насруллаева, Қарши тиббиёт коллежидан Шаҳноза Бойқобилова, Муборак тиббиёт коллежидан Зарифа Соатовалар вилоят кенгашининг стипендиясини олишга сазовор бўлдилар.

Вилоят кенгаши мутахассислари чегара қисмларда бўлиб, аскар ва офицерлар билан учрашувлар ўтказдилар. Вилоят гўдақлар уйида тарбияланувчилари ва Шаҳрисабз туманининг Паландара қишлоғидаги болалар сил касалликлари санаторийсини оталиққа олиб, моддий ёрдам кўрсатиб келишяпти. Тармоқ ходимлари ўртасида «Саломатлик» спартакиадаси ўтказилиб, голиблар фахрий диплом ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар. Касаба уюшмалари ташаббуси билан «Энг яхши қишлоқ врачлик пункти» кўрик-танлови ўтказилиб, голиблар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб борилаяпти. Китоб туманидаги Қорабулоқ, Яккабоғдаги Маданият ҚВПлари энг яхши қишлоқ масканлари деб топилиб, пул мукофоти билан тақдирланишди.

Баркамол авлод йилида касаба уюшмалари оналар ва болалар соғлигини мустаҳкамлаш, жисмонан соғлом, маънавий етук ёшларни тарбиялаш учун ташкилотчилик ишларини янада кучайтирмоқдалар.

Наманган вилоят соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси кенгаши

Эл саломатлиги йўлида
фидокорона меҳнат
қилаётган тиббиёт ходимлари
ва барча юртдошларимизни энг
қадрли байрам —

Наврўзи олам

билан чин дилдан табриклайди.

Янги кун барчангизга қутлуғ келсин.
Хонадонингиздан қут-барака аримасин!

Хоразм вилоят соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси кенгаши

*Ёмғирлар хирмондан хушдарак бўлсин,
Толе бошимизга чамбарак бўлсин,
Уйғониш фасли бу — уйғоқ яшайлик,
Дўстлар, Наврўзингиз муборак бўлсин!*

Кенгаш тасарруфидаги 61 та ташкилот ва муассасаларда «2009 йил — Кишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили»нинг мазмун-моҳияти тўғрисида муҳокамалар ўтказилди. Наврўз, Мустақиллик, Хайит байрамларида 781 нафар ходимга моддий ёрдам кўрсатилди. 4 нафар кишлоқда яшаб таълим олаётган, кам таъминланган коллеж ўқувчиларига касаба уюшма стипендияси жорий этилди.

ҚВПларда ҳуқуқий билимлар ўқув машғулотларини ўтказиш жадваллари ишлаб чиқилди. Кенгаш қошида жамоатчилик асосида ишлайдиган юридик маслаҳатхона ташкил этилган.

Ўтган йил кишлоқ жойларда яшаётган ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш бўйича ҳам бир мунча ишлар қилинди. Жумладан, 152 нафар ходим санаторий-курорт муассасаларида соғлиқларини имтиёзли равишда тиклаб олди. Бунга ижтимоий сугурта маблағларидан 44 миллион 625 минг сўм йўналтирилган. 100 нафар бола оромгоҳларга юборилиб, йўлланмалар қиймати тўлиқ қопланди.

Тиббиёт муассасаларидаги маънавият ва маърифат хоналарида, Хива туман тиббиёт бирлашмаси касаба уюшма кўмитаси қошидаги кутубхонада «Кишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили»га бағишланган кўргазмалар ташкил этилди. Тармоқда «Энг яхши кишлоқ врачлик пункти» кўрик-танлови ўтказилди. Унинг вилоят босқичида 1-ўринни Кўшкўпир туманидаги «Бурлоқ» ҚВПси эгаллади. 2-ўрин Урганч туманидаги «Чоткўпир», 3-ўрин Шовот туманидаги «Дўстлик» кишлоқ врачлик пунктларига насиб этди. Шунингдек, бултур касаба уюшма маблағлари ҳисобидан Бухоро, Самарқанд шаҳарларига «Султон бобо» зиёратгоҳига саёҳатлар уюштирилди. 6 турдаги спорт тури бўйича Урганч, Хива, Хазорасп тиббиёт коллежлари ўртасида мусобақалар ўтказилди.

Кенгаш фаоллари «2010 — Баркамол авлод йили» Давлат дастури доирасида ҳам кенг кўламли тадбирларни амалга оширмоқдалар.

**Давоми.
Боши 30-
сонда**

Шу билан қайнона-келин ўртасидаги узук-юлуқ сўзлашувлар ҳам бутунлай барҳам топди. Эртаси куни кечқурун ўғлига:

— Мени укангникига олиб бориб ташла, — деди.

— Содиқникигами?

Кампирнинг аччиғи келди:

— Содиққача тўрт ўғил туққан хотинман. Мени Олимникига олиб бориб ташла.

На ўғил, на келин ҳеч бўлмаса кўнгил учун «Нега? Бизникида турарверсангиз бўларди-ку» демади, деёлмади.

Кампир Олимнинг уйида бир ой яшади. Эр-хотин кун бўйи ишда, кампир уйга, болаларга эга. Авва-

— Чой-пой қил.

Келин индамай хонадан чиқиб кетди. Анчадан кейин дастурхон ёзилди. Белисанд меҳмонларга аталган арзон-гаров қанд-курслар қўйилди.

Икки пиёла билан бир чойнак чой келди.

Кампир келинининг ҳаракатидан бошқа ҳеч нарса келмаслигини билди.

— Овқат йўқми?

— Овқат қолмаган, — келиннинг қоши чимирилди.

— Овқат нимага керак, — қайнона-келиннинг пинҳона жангидан хижолат тортди Содиқ. — Мен ҳозир кетаман.

Келиннинг ёлғон гапираётганини фақат кампир эмас, меҳмон ҳам сезиб турарди. Боя кампир ошхонага кириб, очик қолган қозоннинг оғзини ёпмоқчи бўлганда унинг та-

жой бериб ўтирган бўлсам, еб-ичиб ўтирган бўлсангиз?!

— Уйингнинг тўри ўзингники, болам, — кампирнинг ранги оқариб кетди. — Майли, ҳозир ишдан чарчаб қайтган бўлсанг қўявергин, лекин эртага ишга кетаётганингда мени ҳам ола кетасан.

— Э-э, она!..

Кампир шу оқшом тутувли турган тугунини қайта тугди. Самандарни-кага бориб ҳам ўтирмади. Бир ота ўн ўғилни боқади, ўн ўғил бир отани боқолмайди деганлари шумикан? Эссиз, беш ўғил туққан, беш ўғилни ўқитган бойбича-я, «Кўнглингизда нима гап бор?» деган меҳрибон саволни эшитганига неча-неча йиллар бўлиб кетди-я. Эссиз, Оллоҳ нега ундан бир меҳрибон қиз фарзандни аяган экан-а? Ўғиллар ҳам ўз кунига ўлмасин, қиз ич қўйлақ бўларди-да. Ай, дунё-я!..

Ўғил уйда экан. Одилнинг машинаси дарвозага рўпара бўлиши билан онасининг тирсагидан олди, бир қўли билан тугунини кўтарди. Қадрдон, саришта хонага киргач, кечадан буён кампирнинг юрагини сиқимлаб турган нарса ғойиб бўлди. Юмшоқ кароватига ўтиргач янаям бўшади:

— Кечирасан, болам, бироз чўзилай.

— Майли, она, ётинг, ётаверинг.

— Ай, болам-а!

— у кўзларини юмиб олди, шу ётишда ўйлаётими, ухляётими, англаш қийин эди, анчадан сўнг

ўзига гапираётгандай сўзлади. — Майли, шунисиғаям шукур.

Кампир бошқа гапирмади. Кечки овқатга ҳам турмади.

Содиқ акаларига бир-бир кўнғироқ қилиб чиқди.

— Онамининг тоби йўқ, ҳеч нарса емаяпти!

— Кеча Одилникида соппа-соғ ўтирган эди-ку.

— Одилнинг хотини бир нарса дегандир-да.

...Ҳар қайси ҳар нарса деди. Бири ишдан чарчаб келган, бирининг меҳмони бор, бири яна ишга бориши керак экан... Ҳаммаси эртага эрталаб ишга кетишда бир хабарлашиб ўтишини айтди.

Тонгга яқин кампирнинг жони узилди. Дунё бирдан хувиллаб қолгандай бўлди.

Аввал оқшом жиянининг бир оғиз гапи билан кампирнинг бошига етиб келган ёлғиз сингилнинг фарёди оламни тутди:

**Беш ўғилли опам-ов,
Суянганим опам-ов,
Тополмасдан бир дардкаш,
Куянганим опам-ов.**

**Шундай кунда юрагим
Тилинди-ку, опам-ов,
Бир қизингнинг йўқлиги
Билинди-ку, опам-ов...**

Бойбича аёл ётган хонанинг эшигидан беш ўғил баравар «Онам-эй!» деб ув тортарди. Ҳар кимнинг армони ўзига аён.

**Шундай кунда кўкайим
Тилинди-ку, опам-ов,
Бир қизингнинг йўқлиги
Билиндику, опам-ов...**

Сингил ўқиб-ўқиб узоқ йиғлади...

ЖАМИЛА

**Ёзиғини
топган йигит**

«От айланиб қозиғини топар, эр айланиб ёзиғини топар» деган нақлнинг ўз-ўзидан келиб чиқмаганига ишонаман. Бу ҳақда ўйласам, тиббиёт билим юртида ўқиб юрган кезларимдаги бир ҳолат ёдимга тушади. Дастлабки курснинг биринчи ярми тугаёзганда, сафимизда Воҳидбой исмли бир йигит пайдо бўлиб қолди. Ово-зи дўриллаган, ғайир, хурпайиб турувчи сочлари ёшини бироз катта қилиб кўрсатади. Айтишларича, амакиси вилоят микёсидаги масъул лавозимлардан бирида ишларкан. Эркатой йигит ҳафтада бир, нари борса икки кун ўқишга келарди. Вақт ўтиб, давлат имтиҳонларига ҳам етиб келдик.

Узоқ тайёргарлик сўнгиди «Болалар касаллиги» фани бўйича имтиҳон бошланган хона эшиги ёнида ҳаяжон билан турардик. Ниҳоят, навбатим етиб, имтиҳон ҳайъати ёнига кирдим-да, тескари териб қўйилган билетлардан бирини кўтардим. Унда таниш мавзуларга оид саволларни кўриб, биринчи столдаги бўш ўриндиққа жойлашдим. Шу пайт устозимиз Раъно Деҳқонова орқа стулдаги талабаларга қарата деди:

— Қани, кимнинг навбати? Воҳидбой, адашмасам, сиз ҳаммадан олдин кирган эдингиз. Қани, марҳамат.

Орқаваротдан «профессор» лақабини олган Воҳидбой доска ёнига чиқиши билан бошқа болалар бир-бирларига ҳайратомуз кўз уриштириб олдилар. Ахир дарсларда, практикада қатнашмаган талабанинг қандай қилиб имтиҳон топшириши ҳамма учун ҳам қизиқарли эди-да.

— Биринчи саволни ўқинг.

— Инсон танасидаги қон таркиби ва ундаги хусусиятлар ҳақида гапиринг.

Талаба пешонасидан совуқ тер чиқиб қўлидаги бўш қоғозни титқилаб, дудуқланди:

— Домлажон, қон — бу... Қоннинг таркибида...

Вазиятни ҳис этиб турган устознинг сабри чидмади:

— Майли, Воҳидбой, қийналиб кетдингиз. Келинг, ёрдамлашиб юбораман. Қоннинг таркибида лейкоцитлар, тром...

— Тромцитлар!..

— Тромбоцит деб айтинг, яна-чи?

— Яна... Яна... — Воҳидбой чўкаётган

одамдай атрофга қулоқларини диққайтириб бошқалардан ишора кута бошлади. Шунда Муродулла исмли ҳазилкаш гуруҳдошимиз кафтини лаблари ёнига паҳса қилганча унга қарата бир сўзни шипшиди. «Профессор» бўлса сўзни эшитар-эшитмас баралла такрорлади:

— Бурга!

— Уялинг-е, Воҳидбой, қонда бурга нима қилади? Бўлди, хонадан чиқиб кетинг. Баҳонгиз икки.

Талаба қовун тушириб қўйганини кейинроқ тушунди-ю, устоз кўнглига йўл топишга урина бошлади:

— Жон домлажон, икки қўйманг. Илтимос, бошқа эркин савол берсангиз, жавоб берардим.

— Хонадан чиқинг дедим!

Шунда кузатувчи домлалардан бири кескинликни юмшатишга киришди:

— Майли, ука, сизга энг содда савол берайлик. Мисол учун сиз ишлаб турган тиббий муассасага оғзидан қон сизаётган, оғир ахволдаги болақайни олиб келишди дейлик. Айтинг-чи, унга биринчи тиббий ёрдамни қандай кўрсатган бўлардингиз?

Воҳидбой фикрини йиғиб, мушоадали жавоб қилишдан жуда йироқ эди. Шунинг учун яна атрофдагилардан нажот кутганча, кўзларини ҳар тарафга жовдиратди. Охири кўзларини мен томонга тикиб, маънодор қош учирди. Шу топда авжим келиб, чўнтакдаги дастурмолимни қўлимга олдим-да, уни оғзимга рўпара қилиб кўрсатдим... Гуруҳдошим «тушундим» дегандек бир қимтинди-да, яна тилига эрк берди:

— Оғзига латта тикамиз!

— Ҳайф-е, сизга талабаларик.

Ўша куни имтиҳондан ёмон баҳо олган Воҳидбойни орадан саккиз йил ўтиб учратдим. Имтиҳон кунги «ёрдам»имдан бироз ранжиганини айтди. Билим юрти-ни барибир тугатиб, етти йил тиббиёт институтида таҳсил олибди.

Лекин ҳозир мактабгача таълим муассасаларидан бирида «завхоз»лик қилаётганим.

Мансур ЗОИР

Бойбича

лига эр-хотин роса хурсанд бўлди: энди боғча ҳам, эшик-дарвозага қулф ҳам керак эмас. Аммо кейин-кейин ўғли баъзан жеркиб ташлайдиган одат чиқарди. Бир куни кампир ҳам кўнглидагини айтиб солди:

— Ҳа, ўғилбой, тўшагим сасидими дейман? Овозинг баланд-баланд чиқаяпти. Агар шундай бўлса айт, кетаверай.

Олим кўнглидаги аён бўлиб қолгандай хижолат тортиб қулди:

— Сизга биров кетинг деяптими? Онам деб баъзан эркалик қилсак, дарров тўшагим сасидими деб уришасиз.

Бир ой деганда учинчи ўғли келиб, олиб кетди. Кампир ўзича «ўғлим мени соғинибди-да» деб ўйлади. Олим укаси Одилга кўнғироқ қилиб, «Момойни олиб кет, бизникида зерикиб қолди» деганини, Одил «Хўп, ака, бизникида ҳам уч-тўрт кун турсин» деса, «Сеникида ҳам бир ой туради, мана мен бир ой қараб бердим» деганини кейинроқ келинидан эшитди.

Келин бу гапни айтганида кампирнинг келганига ҳафтадан ошган эди.

— Бўлмаса, мен тугунларимни тугаверай. Ўғлим уч-тўрт кун турсин деган бўлса, келганимга ҳафтадан ошиб кетди, — деди кампир астойдил тарадудланиб.

— Кўйинг-э, — хижолат тортди келин. — Сиз келиб уйимиз тўлиб қолди. Қайноғаларим ҳам ҳеч келмас эди, сизнинг баҳонангизда улар ҳам келадиған бўлишди.

Аммо кунлар ўтган сайин кампирнинг баҳонасида келадиған меҳмонларга зўр-базўр дастурхон ёзилиб, тил учида мулозамат кўрсатиладиган бўлди.

Бир кун кампирни кўргани кенжаси келди. Ишдан ҳориб қайтаётган шекилли, ранги ўчиб, лаблари қотиброк турган экан. Келин ичкарига дам олиш учун кириб кетганини билса ҳам, болаларга айтиб чакиртирди. Келин юзини ҳам ювмасдан минг малол билан туриб келиб, қайнука билан тил учида сўрашди-да:

— Ҳа, нима дейсиз? — деди кампирга.

гида овқат борлигини кўрган эди. «Ҳали катта ўғли мактабидан қайтгани йўқ. Овқатни шунга олиб қўйган. Овқатини бергиси келмаса, музлатгич тўла тухум, қовуриб қўйса, дунёси тугаб қолмайди-ку!».

Кампирнинг дили оғриди. Буни ўғли ҳам сизди шекилли, онасига қараб:

— Онажон, уйга юринг. Болалар жуда соғинган, — деди.

— Хўп, болам, — кампир кўзларини юмган қўйи бош ирғади.

— Тарадудингизни қилинг, ҳозир обқатай.

— Сен боравер, болам, кечга аканг келсин, машинаси билан олиб бориб қўяди.

Кечқурун Одил келганида ўзини тутиб тура олмади:

— Ўғлим, мени уйимга олиб бориб ташла, бу ерда ҳам иззатимиз битди.

— Тинчликми?

— Бугун лаби гезариб уканг келган эди, хотининг тўртта тухумга арзитмади!

— Сиз айтдингиз у қовуриб қўймадимми?

— Э-э! Айтишим шартми? Кўриб турибди-ку ишдан келаяпти.

Одилнинг жаҳли чиқиб кетди:

— Э-э, она, шунингизнинг лаби гезармаган куни борми? Сизнинг кўнглигизни деб, укам деб ҳаммаша қарашиб келаман. Тўйдим, ўзимга деб олиб қўйган костюшимимни совға қилдим. Лекин у тўймайди, бир умр оч. Бир умр шунинг ғамини едингиз, пенсиянгизни шунга берасиз, уйда яшаб, чўрилигини қиласиз. Энди ҳеч бўлмаса меникида яшаётганда шунинг ғамини қилманг. Шунингиз лапашанг бўлгани учун биз айбдорми? Бундан хафа бўласиз? Яна нима қилай? Уйимнинг тўридан

Қашқадарё вилоят таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси кенгаши

Барча юртдошларимизни халқимизнинг қадимий
байрами — Наврўзи айём билан
чин дилдан табриклайди.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган
ижтимоий-иқтисодий ислохотлар,

«Баркамол авлод йили» Давлат дастурини амалга
ошириш, ёш авлодни ҳар томонлама етук инсонлар
қилиб тарбиялаш борасида барча ҳамкасблар, устоз
ва мураббийларга омад ва зафарлар ёр бўлсин.

Умримизнинг ҳар бир дақиқаси
Наврўз айёмидек ўтсин!

Кенгашда Баркамол авлод йилида ёш авлодни
ҳар томонлама етук инсонлар қилиб тарбиялаш,
ходимларни ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий
ҳимоя қилиш борасида муайян
ишлар амалга оширилмоқда.

Ижтимоий шерикчилик асосида тузилган
худудий тармоқ келишувлари ва жамоа шартно-
маларида белгиланган тадбирлар ижросига
алоҳида аҳамият берилаяпти. Ходимларга
ғамхўрлик касаба уюшмалари фаолиятида
асосий ўринни эгаллаб келаяпти.

Ўтган йилда 1046 нафар кам таъминланган,
серфарзанд oilаларга, ногирон педагог
ходимларга касаба уюшмалари томонидан
моддий ёрдам кўрсатилди. Қишлоқ жойлари-
да истиқомат қилаётган 176 нафар онага иш
берувчилар маблағлари ҳисобидан туғишгача
ва туғишдан кейинги ҳақ тўланадиган таътил
кунлари узайтирилди. Умуман, манзилли
дастур асосида ходимларга 67 миллион 166
минг сўмлик ёрдам берилди.

Тасарруфдаги Шаҳрисабз, Китоб, Ғузор
туманлари, Қарши шаҳар касаба уюшмалари
бирлашган қўмиталари ўз аъзолари манфаат-
ларини ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш,
меҳнат ва ҳуқуқий муҳофазалашга эътиборни
кучайтирмоқдалар.

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида таъ-
лим олаётган талабалардан 123 нафарига
касаба уюшмалари стипендиялари таъсис
этилган. Ҳар йили минглаб ўғил-қизлар
вилоятнинг баҳаво оромгоҳларида соғломлаш-
тирилаяпти. «Саломатлик» спартакиадалари
ўтказиш анъанага айланган.

Ёшлар ўртасида маданий-маърифий иш-
ларни йўлга қўйиш, уларни жисмоний тарбия
ва спортга жалб этиш, Ватанга меҳр-муҳаббат
руҳида тарбиялашда Қарши Муҳандислик
иқтисодиёт институти, Қарши ва Шаҳрисабз
педагогика, Ғузор молия касб-хунар коллеж-
лари касаба уюшма ташкилотларининг
фаолияти эътиборга лойиқ.

Ижтимоий ҳимоя — давлатимиз сиёсати-
нинг асосий тамойилларидан биридир. Бул-
тур вилоят кенгаши ва қуйи касаба уюшма
ташкилотлари томонидан педагог-ходимларга
212 миллион 804 минг сўмлик моддий ёрдам
кўрсатилган бўлса, жорий йилда бу рақам
янада ошади.

Гимнастика

Мамлакатимизда барча спорт турлари қатори гимнастика ҳам жадал ривожланиб бормокда. Истиклол туфайли дунё сахнаси ўзбек фарзандларининг чиқишлари билан янада чирой очди.

Шу ўринда Ўзбекистон гимнастика федерацияси фаолиятига бир назар. Терма жамоа таркиби 126 нафар спортчидан иборат. Шундан спорт гимнастикасида асосий таркиб аъзолари 22, стажёрлар 20 нафарни ташкил этади. Бадий гимнастикада эса, асосий таркиб 20, стажёрлар 24 спортчидан таркиб топган. Тромполиндан сакраш бўйича асосий таркиб 16, стажёрлар 11, акробатикада асосий таркиб 16 кишидан иборат, стажёрлар эса 23 нафар. Биргина 2009 йилда терма жамоа аъзолари (спорт гимнастикаси — 9 та, бадий гимнастика — 25 та, трополин эса — 9 та халқаро турнирда қатнашган) 18 та халқаро турнир, 3 та жаҳон кубоги босқичи, битта жаҳон ва битта Осиё чемпионатида 37 та олтин, 26 та кумуш ва 30 та бронза, жами 93 та медални қўлга киритишга мушарраф бўлганлигининг ўзиёқ кўп нарсани аниқлади. Бу ортда қолган 2008 йилга таққосланганда 61 та кўп демакдир. Бундан ташқари, мамлакатимизда 6 та Ўзбекистон биринчилиги, 4 та Ўзбекистон чемпионати ва 4 та Ўзбекистон кубоги мусобақалари ташкил этилган.

Барчамизга маълумки, 2012 йилда Лондонда XXX ёзги Олимпиада ўйинлари бўлиб ўтади. Мазкур нуфузли спорт анжуманига ҳам тайёргарлик

Ўзбек қизларининг зафарли одими

қизғин. Масалан, 2009 йилнинг ўзида ушбу мақсадлар йўлида акробатика, трополин, спорт гимнастикаси ва бадий гимнастикадан юртимиз ва хориж давлатларида ўттиздан ортиқ ўқув-машғулот йиғинлари уюштирилди. Федерация мутасаддилари нафақат спортчилар, балки, мураббий ва ҳакамларнинг ҳам малакасини ошириб боришга алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Ўтган йилнинг ўзида 18 нафар шундай ходим халқаро тоифадаги ҳакамлик тоифасини олиш учун малака ошириб қайтишди. Қолаверса, сентябр ойида Тошкентда «General-Gymnastics» мураббийлар семинари ўтказилган, ноябрда бадий гимнастика бўйича мураббий ва ҳакамларни Осиё чемпионатида тайёрлаш мақсадида халқаро экспертлар иштирокида мураббийлар семинари, декабрда миллий олимпия кўмитаси ташаббуси билан спорт гимнастикаси бўйича ҳам халқаро экспертлар иштирокида семинар уюштирилгани гимнастикачи-

римизнинг янада юсак натижаларни қайд этишига хизмат қилмоқда. Жорий йилда ҳам гимнастика мухлисларини хушнуд этмоқда. Январ ойида Венгрияда бўлиб ўтган халқаро турнирда иштирок этган вакилимиз Сарвина Холиқова бадий гимнастиканинг кўпкураш баҳсларида Ватанимиз шарафини муносиб ҳимоя қилиб, шоҳсупанинг биринчи поғонасидан жой олди.

14-20 феврал кунлари гимнастиканинг нафис тури — бадий гимнастика бўйича XI Осиё чемпионатида Тошкент шаҳри мезбонлик қилганидан ҳам хабарингиз бор, албатта. Чемпионатнинг яққалик баҳсларида мамлакатимиз терма жамоаси аъзолари тўртта олтин ва иккита кумуш медални қўлга киритишди.

Юртдошимиз Азиза Мамажоновна бу йилги қўтқа чемпионатида энг кучли гимнастикачи эканлигини яна бир карра намойён этиб, тўп ёрдамида ижро этган композицияси энг кўп — 23,925, булавада бажарган машқлари 22,8, халқа ёрдамидаги чиқиши эса 23,275 балл билан баҳоланиб, учта олтин медални қўлга киритди.

Хусниябону Фуломова ҳам арғамчида бажарилган машқларда 22,950 балл жамғариб, терма жамоа ҳисобидаги тўртинчи олтин медал эгасига айланди.

Терма жамоамизнинг учинчи иштирокчиси Сарвина Холиқова эса халқада бажарилган машқда 23 балл жамғариб, шоҳсупанинг иккинчи поғонасидан ўрин эгаллади.

Гуруҳлар иштирокидаги халқа ва тасмада бажарилган машқларда мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилган Зарина Қурбонова, Луиза Фаниева, Олга Кирякова ва Вероника Угайдан ташкил топган гуруҳ халқа ўйнатиш машқларида бронза медалига эришди.

Яқунда яққаликлар ўртасидаги кўпкураш баҳсларида ғолиб чиққан Азиза Мамажоновна Сингапурда бўладиган ёшлар олимпиадасига йўлланмани қўлга киритди.

Нарзулла МАХАМОВ,
«Ishonch» мухбири

Теннис

Оқгулнинг муваффақияти

Иқтидорли теннисчимиз Оқгул Омонмуродова АҚШнинг Индиан-Уэллс шаҳрида жаҳоннинг энг кучли теннисчилари иштирок этаётган «Paribas Open – 2010» халқаро турнирида муваффақиятли қатнашмоқда. У жуфтликлар беллашувида беларуслик Даря Кустова билан ҳамкорликда кейинги босқичга йўлланмани қўлга киритди. Ушбу дует Беларус вакиллари Олга Говорцова ва Татьяна Пучек жуфтлиги устидан 6:1, 1:6, 10:5 ҳисобида ғалаба қозонди.

Ғалабалар давом этади

Хамюртларимиз — Влада Экшибарова ва Албина Хабибулина

Халқаро теннис федерацияси (ITF) ташкил этган Россия ҳамда Туркияда бўлиб ўтаётган халқаро турнирларда муваффақиятли иштирок этапти.

Вакилимиз В.Экшибарова саралаш босқичининг илк учрашувида мезбонлар вакили Елена Нарцисова устидан 6:0, 6:4 ҳисобида ғалаба қозонди.

Анталиа шаҳридаги халқаро турнирнинг жуфтликлар баҳсида иштирок этаётган Албина Хабибулина ҳам илк ғалабага эришди. Россиялик Галина Фокина билан ҳамкорликда иккинчи рақамли дуетни ташкил қилган хамюртимиз биринчи баҳсда туркиялик теннисчилар — Султон Гунен ва Деря Турхон жуфтлигини 6:4, 6:2 ҳисобида мағлуб этди.

Футбол

ОФК фестивали бошланди

13 март кунлари Тошкентда Осиё футбол Конфедерация футбол фестивалига старт берилди. Фестивал доирасида шу кунларда «С» лицензияси бўйича ОФКнинг мураббийлик курслари ўтказилмоқда.

Бундан ташқари, фестивал дастуридан 14 ёшгача бўлган ўсмирлар терма жамоалари иштирокидаги ўйинлар ҳам жой олган. Анъанага кўра, бу сафарги фестивалда ҳам Туркменистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Ўзбекистондан ўсмир футболчилар иштирок этмоқда.

Қизғин шундаки, жамоалар ғалабасига очко берилмайди, чунки Фестивалнинг асосий мақсади — ёш футболчиларга тажриба тўплаш учун имконият яратиш бериш ва Конфедерация байроғи остидаги кейинги мусобақаларга тайёргарлик кўришдан иборат.

Спорт гимнастикаси

Пекин Олимпиадаси совриндори Антон Фокин жорий мавсумда илк мартаба шоҳсупага кўтарилди. Германиянинг Коттбус шаҳрида бўлиб ўтган жаҳон кубо-

Антон кучли учликда

ги мусобақасининг иккинчи босқичида 14,875 балл тўплаб, кучли учликдан жой олди. Энди у ўзи учун энг қулай гимнастика снаряди — брусда бажариладиган машқлар бўйича беллашувларда қатнашади.

Шотокан каратэ-до

12-14 март кунлари пойтахтимиздаги «Жар» спорт соғломлаштириш мажмуида маданият ва спорт ишлари вазирлиги ҳамда Шотокан каратэ-до ассоциациясининг 2010 йил режасидан ўрин олган шотокан каратэ-до бўйича саккизинчи Ўзбекистон чемпионати бўлиб ўтди.

Уч кун давом этган чемпионатда мамлакатимизнинг деярли барча вилоятлари, Қорақалпоғистон ҳамда Тошкент шаҳридан 800 дан ортиқ спортчи қатнашди. Тадбирнинг биринчи кунини ката бўйича ғолиблар номи маълум бўлди. Унга кўра, ўғил ва қиз болалар беш гуруҳга бўлиниб, ўз имкониятларини татамида синовдан ўтказишга бўлса, жамоа кумитаси 14-15, 16-17 ёшли ўсмирлар ўртасида кечди. Ш.Мухторова, Р.Искандарова, Д.Эргашев, Б.Чориев, А.Азизов, Д.Ҳақимов ўз ёш тоифаларида яхши натижаларга эришдилар. Жамоа катасида «Азамат Карим» клуби жамоаси 1-ўринни банд этди. 18 ёшдан катталар ўртасида 2009 йил Японияда ўтказилган жаҳон чемпионати ғолиблари З.Тазетдинова ва Д.Усмонов биринчи ўринни қўлга киритишди. 18 ёшдан катта бўлган спортчилар ўртасида жамоа катасида сурхондарёликлар 1-ўринни эгаллади. Чемпионатнинг иккинчи кунини

тантанали очилиш маросими ўтказилиб, ёш каратэ усталари кўргазмалли чиқишларини намойиш этишди. 8 ёшдан 17 ёшгача бўлган каратэчилар ўртасида 39 та вазн тоифасида ғолиблар аниқланди. Унга кўра, сурхондарёлик Муқим Қахрамонов, «Аза-

Муносиблар сараланди

мат Карим» жамоаси вакиллари Б.Чориев, А.Ортиқов, А.Хўжакулов каби ўнлаб спортчилар ўз вазн тоифалари ғолиби бўлишди.

— Бу сафар мусобақа иштирокчиларининг жиддий тайёргарлик кўрганларини кузатиш мумкин. Шунинг учун финал жангларида ҳеч бир спортчига осон бўлгани йўқ, — дейди шотокан каратэ-до бўйича Ўзбекистон терма жамоаси бош мураббийи Хўжамқул Хўжакулов. — Қолаверса, ёшлар ўсиб келаяпти. Шунинг ҳисобига авваллари финалда 3 та жанг ўтказилган бўлса, бу гал 6 тагача финал жанглари ташкил этил-

Мухаммад АМИН (ЎзА) олган сурат

ди. Шунинг ўзи бу спорт турида анчагина ўсиш бўлаётганидан дарак беради.

Эслатиб ўтамиз, ғолиблар орасидан терма жамоанинг янги аъзолари сараланиб, улар йил якунигача Туркия ва Швейцарияда ўтказиладиган халқаро турнирлар, шунингдек, Кипрда Европа очик чемпионати, Лас-Вегасда жаҳон чемпионати, Венесуэлада жаҳон кубогига иштирок этиб, мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилишади.

Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Маразий кенгаши жамоаси Марказий кенгашнинг Сурхондарё вилояти бўйича вакиллиги ҳуқуқшуноси Зариф Холовга отаси

Халил ХОЛОВнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ёқилғи-энергетика комплекси, кимё саноати ва геология ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Тошкент вилоятидаги вакиллиги

**Соҳа ишчи-хизматчиларини ва барча юртдошларни
Наврўз айёми билан табриклайди.
Она диёримиздаги ҳар бир хонадон, ҳар бир шаҳар
ва қишлоғимиз нурга тўлсин!**

Вакиллик тасарруфидаги корхоналарда 46 та жамоа шартномалари қабул қилинган. Улар орқали 46 минг 855 нафар касаба уюшма аъзоларининг манфаатлари қамраб олинган. Жамоа шартномаларида ходимларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаати ва молиявий иқтисодий жиҳатдан асосланган янги таклифларини ишлаб чиқиш, шунингдек, қўшимча имтиёзлар киритиш масалаларига алоҳида эътибор берилди.

Натижада, улар орқали қишлоқ жойларда истиқомат қиладиган 1932 та кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам кўрсатилди. 96 та ёш оилага эса фойзсиз ссудалар берилди. 317 нафар ёшларга 46 миллион сўмлик маблағ билан кўмаклашилди. Тармоқ мутахассислиги бўйича олий ўқув юртларида таълим олаётган 169 нафар талабанинг ўқув контрактларини тўлаш учун 169 миллион сўмдан зиёд маблағ сарфланди. Қибрай ва Ангрен касб-хунар коллежлари, 34-, 73-мактаб-интернатлари, 19-мактаб ва Чирчиқ шаҳридаги 14-меҳрибонлик уйлари учун хўжалик органлари ва касаба уюшма ташкилотлари ҳисобидан хайри-ялар уюштирилди.

«Ташгазтаъминот», «Тошкент ИЭС», «Максам—Чирчиқ», «Ўзбеккимёмаш», «Янги Ангрен ИЭС», «Ўзбеккумир» корхоналарида жамоат ишларида фаол иштирок этаётган, қишлоқ жойларда истиқомат қилувчи ишчи-ҳодимлар ва кам таъминланган оила фарзандларига Самарқанд, Бухоро, Хива, Қўқон, Шаҳрисабз каби қадимий шаҳарларга саёҳатлар уюштирилди. «Максам—Чирчиқ» ОАЖ қошидаги тиббий реабилитация марказида ва «Аммофос—Максам» ОАЖ санаторий-профилакторийсида 495 нафар ходимга имтиёзли йўлланмалар ажратилди.

МУАССИС:
Ўзбекистон касаба
уюшмалари
Федерацияси

Бош муҳаррир
Абдухолик
АБДУРАЗЗОҚОВ

Таҳрир ҳайъати:

Алла Долженкова,
Анвар Юнусов,
Довуд Мадиев
(Бош муҳаррир ўринбосари),
Жаҳонгир Шарофбоев
(масъул котиб),

Маъмура Адилова,
Мирзохид Содиқов,
Нормамат Аллаёров,
Носирхон Акбаров,
Ойсулув Нафасова,
Пиримкул Қодиров,
Соғиндиқ Ниетуллаев,
Шамси Эсонбоев

Бизга қўнғироқ қилинг:

Котибият: 256-52-78
Хатлар бўлими: 256-85-43

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0116-рақам билан рўйхатга олинган.
IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди.
Бичими А-3.
Ҳажми 4 босма табоқ.

Манзилимиз:

100165, Тошкент шаҳри,
«Бухоро» кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Газета ҳафтанинг
сешанба, пайшанба
ва шанба кунлари чиқади.

Сотувда эркин парҳда

Муаллифлар фикри
таҳририят нуқтаи назаридан
фарқланиши мумкин.
Нашримиздан кўчириб
босилганда «Ishonch»дан
олинганлиги кўрсатилиши шарт.
Тижорат аҳамиятига молик
материаллар (h) белгиси
остида чоп этилади.

E-mail: mail@ishonch.uz

«Шарқ» нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси
босмахонасида
чоп этилди. Корхона
манзили: «Буюк Турон»
кўчаси, 41-уй.

Навбатчи котиб:

Ж.Шарофбоев

Навбатчи:

Ш.Абдусаматов

Мусаххих:

С.Шодиева

**Саҳифаловчи-
дизайнер:**
Ҳ.Абдужалилов

Босишга топшириш
вақти - 21.00
Топширилди - 22.10

Буюртма Г—252

Тиражи: 20706

ISSN 2010-5002

1 345

«СИТОРАИ МОҲИ ХОСА САНАТОРИЙСИ» МЧЖ маъмурияти ва касаба уюшма қўмитаси

Санаторий — иқлимий-бальнеологик курорт. У Зарафшон дарёси воҳасида, денгиз сатҳидан 500 метр баландликда вилоят марказининг шарқий чеккасидаги сўлим бир масканда жойлашган.

Даволаш омиллари — асосан иқлими ва сульфат хлорид натрийли маъданли суви ҳисобланади. Улар буйрак, асаб тизими, ҳаракат ва ҳазм аъзолари касалликларида қўлланилади.

Замонавий ташхислаш ва даволаш хоналари, физиотерапия, лазеротерапия, балчик билан даволаш, жисмоний тарбия, ўқлаш, фитобар ва парҳезли овқатлантириш соғлиқингизни тиклаш мақсадларига хизмат қилади. Бошқача айтганда, бу ерда 43 та даволаш усуллари қўлланилади.

Кейинги пайларда санаторийда замонавий тиббий жиҳозлар сони янада кўпайди. Умurtқа погонасининг чуррасини компютерлашган усулда тортиб даволайдиган, эркаклардаги простата безлари, аёл ва эркаклардаги бепуштлики даволашда қўлланиладиган қимматбаҳо тиббий жиҳозлар харид қилинди. 2 та замонавий «УЗИ» аппарати олиб келинди.

Санаторийга нафақат республикамиз, балки Россия, Украина, Беларуссия каби МДХнинг қатор давлатларидан ҳам дам олиш ва даволаниш учун келиб туришади. Чунки бу ердаги қуруқ ҳаво даволаниш учун айни муддаодир.

Масканнинг ётоқ бинолари бир ва икки ўринли шинам хоналардан иборат. Кўркам, кенг ва ёруғ ошхона, клуб, спорт майдончалари, кутубхона, музей, бассейн ҳамда са-уна доимий ишлаб турибди.

Дам олувчи ва даволанувчилар хоҳишига кўра, қадимий Бухоро шаҳрининг тарихий обидаларига экскурсиялар уюштирилади. Кўнгилчор тадбирлар ташкил этилади.

Хуллас, «Ситораи Моҳи Хоса санаторийси»га ташриф буюрган ҳар бир киши яхши дам олиб, саломатлигини мустаҳкамлаб, оиласи бағрига хуш кайфият ва катта таассурот билан қайтиши шубҳасиз.

Манзил: «Ситораи Моҳи Хоса санаторийси»
МЧЖ. 200126. Бухоро шаҳри, Моҳи Хоса
дахаси, Шифокорлар кўчаси, 1-уй.
Телефонлар: (8-365)
228-50-66, 228-50-26, 228-50-88.

**Мамлакатимиз фуқароларини
янгилашиш ва покланиш
айёми — Наврўз байрами
билан табриклайди.**

**Халқимизга мустаҳкам соғлиқ,
оилавий хотиржамлик ва фаровон
ҳаёт тилайди.**

**Юртимиз тинч, осмонимиз
мусаффо, халқимиз
омон бўлсин!**

«Ташаббус — 2010»

Ғолиблар пойтахтга боради

Бухорода Президент соврини учун «Ташаббус — 2010» кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Унда 40 дан ортиқ саноат, қишлоқ хўжалиги, хунар-мандчиликнинг энг номдор вакиллари ўзлари ишлаб чиқарган турли маҳсулотлардан намуналар намоиш этишди.

Кўрик-танловда илк бор қатнашган Бухоро шахридаги «Сул Шер Жаҳон» хусусий корхонаси фаолияти кўпчиликланинг эътиборини тортди. «Алоқа банк»нинг вилоят филиалидан олинган 600 миллион сўмлик кредит ҳисоби-га жамоа замонавий технологик ускунага эга бўлди. Натижада, 20 хилга яқин қолбаса маҳсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. 60 киши иш билан таъминланди. Хайъат аъзолари корхона раҳбари Шерали Султоновни «Энг

яхши тадбиркор» йўналиши бўйича ғолиб деб топди.

Вобкент туманидаги «Олмазор» фермер хўжалиги раҳбари Маҳмуд Равшанов «Энг яхши фермер» йўналишида биринчи ўринни эгаллади. У бошқараётган хўжалик 247 гектар экин майдонига эга. Бултур жамоа аъзолари пахта ҳосилдорлигини 34 центнерга, галла ҳосилдорлигини эса 70 центнерга етказишди. Хўжалик боғ ва донни қайта ишлаш цехига эга. Ўтган йил ҳисобидан 84 миллион сўм соф

фойда кўрилди.

Танловнинг «Энг яхши хунар-манд» йўналишида ғолиблик Бухоро шахрида фаолият кўрсатаётган мис ўймаkori Хуршид Фатуллаевга насиб этди.

Тадбир якунида ғолибларга қимматбаҳо совғалар топширилди. Энди улар республика «Ташаббус — 2010» кўрик-танловига иштирок этиш учун пойтахтга боришади.

Иzzатулла ХОЖИЕВ,
«Ishonch» мухбири

Мижоз
кўнгли
«НОЗИК»

Муқаддасхон Қиргизова ишлайдиган матбуот дўкони Марғилон шаҳрининг қоқ марказида жойлашган.

Муқаддасхон доимий мижозларининг қайси газетани ўқишини ёддан билади. Улар дўконга яқинлашиши билан керакли газета ёки журнални узатади. Унинг хушмуомалалиги ва ширинсуханлигидан кўпчилик хурсанд.

— Мижозларим орасида газета мутлаасиз туролмайдиган зиёлилар кўпчиликлани ташкил этади, — дейди «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компаниясининг Марғилон шаҳар шўъбаси матбуот дўкони М.Қиргизова. — Менга уларнинг буюртмаларини бажариш хуш ёқади.

Муҳаммаджон
МАҲМУДОВ

Ассалом, кўклам!

Кўкламнинг ўзига хос таровати кезиб юрган айни кунларда ҳамманинг юмуши кўпайган, кимдир гулзор ораласа, яна кимдир боғига янги кўчат экиш тараддудида.

«Асака меъёр» хусусий корхонаси иссиқхоналарида 5000 туп қарағай, каштан, манзарали дарахтлар ва 50 минг туп гул кўчатлари етиштирилди. Шу кунларда Асаканинг боғларида, кўча ва йўл ёқаларида ободончилик ишлари авжига чиққан.

Ўз мухбиримиз

Рассом хандаси

Рассом: Шавкат МУЗАФФАР

Ҳаёт мактаби

Яхши ният билан бирор қизниқига совчи борганда, хонадон соҳибларининг сўрайдиган биринчи саволи шу бўлади: «Йигит нима иш қилади? Қандай юмуш билан шугулланади?». Бу бежиз эмас. Чунки касб-хунар эгаллаш ҳаётнинг муҳим шартларидан бири.

Ҳайдовчининг
ҲИКОЯСИ

Кўп йиллардан буён киракашлик билан рўзғор теб-ратаман. Укаларим Азамат ва Анвар ҳам шу иш билан машғул. Ҳайдовчилик бизга ота касб. Ҳукуматимиз томонидан янги автомобил йўлларини қуриш, уларни кенгайтириш борасида қилинаётган ишлар барчани қувонтиради. Айниқса, қўшни давлатлар фуқароларининг мамлакатимиздаги ўзгаришлардан ҳайратланиши беихтиёр фахр уйғотади. Йўл давомиди, табиийки, йўловчилар бир-бири билан танишади, ҳатто қадрдон бўлиб қолишади. Гурунглрдан кўп нарсани олиш мумкин. Ҳаётда кимдир адашиб, гулдек бахтини ҳазон қилади, яна биров барча машаққатларни енгиб ўтиб, мурод-мақсадига эришади.

Бир танишим бор. Меҳмонга борганимизда унинг рўзғорига ҳавасимиз келарди. Аммо оилада кетма-кет уч қиз фарзанд туғилгани учун, бошқага уйланиб олди. Иккинчи хотини унга ўғил туғиб берди. Йигитнинг ота-онаси оилани сақлаб қолишга қанчалик уринмасин, фойдаси бўлмади.

— Сендан кечсак кечамиз-у, келиндан кечмаймиз. Келиним беморлик пайтимда, соғайиб кетишим учун меҳр билан парвариш қилди. Шундай хотин билан ажрашмоқчимсан? Қизни берган худо ўғилни ҳам беради-ку?! — деган онанинг гаплари бесамар кетди.

Оилани муқаддас билиб, шукроналик билан қизларини севиб-ардоқлаб ўстирганлар ҳам кўп. Мана менинг холам саккиз қиз кўрди, лекин эр-хотиннинг бир-бирига ножўя гапирганини эшитмадим. Сабр таги сариқ олтин, дегани чин экан. Саккиз қиздан сўнг эгизак ўғил — Ҳасан-Хусан кўришди.

А. АКМАЛОВ ёзиб олди.

Биласизми?

Мазали ҳам шифобахш

Баҳор яна сездирмайгина кириб келди. Бир кечада заминга яшил пояндоз тўшаб чиқишга, дарахтларни гулга буркашга улгурганига ҳамон ҳайратдамиз.

Заминга тўшалган гилам орасида айрим гиёҳлар борки, озуқа сифатидагина эмас, дориворлиги билан ҳам танларга фойдалидир. Куйида баҳор кўкатларининг шифобахшлик хусусиятига тўхталамиз. Отажонларимизнинг моҳир қўллари билан бетакрор таъмга эга бўладиган ноз-неъматларнинг фойдалилигини билиб олиш ҳар биримиз учун зарур.

Шундай қилиб, тиббиёт пешвоси Ибн Сино дейдики:

Исмалоқ — совуқ ва ҳўл. Нафас йўллари учун фойдалидир. Ични юмшатади.

Ровоч — сирка билан қўшиб темирткига қарши суртилса, асқотади. Астма

ва қон туфлашда фойда қилади. У жигар, меъда ва унинг заифлигида ва оғриқларида, ички оғриқларда, хикчоқда, чурра тушишда фойдалидир, талоқни оздиради. Ровоч илдизи овқат ҳазмининг бузилишидан бўлган ичкетишида, ичак оғриқлари ва дизентерияда, буйрак ва қовуқлардаги оғриқлар, бачадон оғриқлари ва қон кетишида фойдалидир.

Қашқарбеда — биринчи даражада иссиқ ҳам қуруқ. Ҳўл яраларга ва айниқса, ҳўл ширинча (шаҳдийя) ва сув билан ёки ўзига мос келадиган қурутвчи нарсалар, масалан, мози, енгил лой ва ясмиқлар билан суртилганда фой-

да қилади. Қашқарбедани шинни ва бошқа юқорида айтилган нарсалар билан қулоққа боғланса ёки унинг ширасини қулоққа томизилса, қулоқ шишларига фойда қилади ва ундаги оғриқни тез босади.

Ялпиз шарбати — Қусиш, қўнғил айнаиш, ўқчиш, хикчоқ ва ич кетишда фойда қилади. Тайёрлаш учун ширин ва нордон анорлар эти билан бирга эзилади ва суви ярим қолгунча қайнатилади. Кейин шундан 680 гр. ялпиз ширасидан 340 гр. ва асал ёки шакардан ҳам шунча олиб, ҳаммаси то қуюлгунча қайнатилади ва сузиб истеъмол қилинади.

Сардор ҲИКМАТОВ

«Шеър азиз олам аро»

Тошкент давлат шарқшунослик институти қошидаги Собир Раҳимов номи академик лицейда «Шеър азиз олам аро» деб номланган тадбир ташкил этилди.

Шеърят байрамини ўтказишда маънавият ва маърифат ишлари бўйича директор муовини Назокат Жўраева, филология фанлари номзоди Пошажон Кенжаева, адабиёт ўқитувчилари Наргиза Шаропова ҳамда Саодат Набиева алоҳида жонбозлик кўрсатди. Адабий, илмий ва санъат йўналишларини ўз ичига олган мусобақа шартларини лицейнинг 204-, 206- ва 211-гуруҳлари юксак маҳорат ила бажаришди. Охир-оқибатда ғолиб-

лик 211-гуруҳ талабаларига насиб этди.

Байрамда Алишер Навоий номидаги Тил ва адабиёт институти илмий ходимлари Сувон Мелиев, Узоқ Жўрақулов, навоийшунос Аъзам Қозихўжаев, Ўзбекистон Миллий университети доцентлари Норкул Бекмирзаев, Абдумурод Тилавов, Тошкент давлат шарқшунослик институти доценти Савашбей Вели ўғли иштирок этиб, адабиётга доир қизиқарли фикрлари билан тадбирга фойз киритишди.

Дилнавоз ҲАЙДАРОВА,
Собир Раҳимов номидаги шарқшунослик лицейи 1-курс талабаси

Тадбир